

Як виправити помилки без ризиків та штрафів: бухоблік, податок на прибуток

Онлайн-вебінар
31.05.2021 р.

Лектор: Галина Морозовська
Експерт з оподаткування та обліку

НОРМАТИВНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- **ПКУ** – Податковий кодекс України.
- **КпАП** – Кодекс України про адміністративні правопорушення.
- **Закон про бухоблік** – Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV.
- **Порядок №419** – Порядок подання фінансової звітності, затверджений постановою КМУ від 28.02.2000 р. № 419.
- **НП(О)БО1** – Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Мінфіну від 07.02.2013 р. № 73.
- **НП(О)БО6** – Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», затверджене наказом Мінфіну від 28.05.1999 р. № 137.
- **Положення №88** – Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Мінфіну від 24.05.1995 р. № 88.
- **МСБО8** – Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки».
- **Методрекомендації №635** – Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства, затверджених наказом Мінфіну від 27.06.2013 р. № 635.
- **Методрекомендації №356** – Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку, затверджені наказом Мінфіну від 29.12.2000 р. № 365.

Бухоблікові помилки

Чи можна несуттєві помилки не виправляти.

Чи є строк давності для бухпомилки.

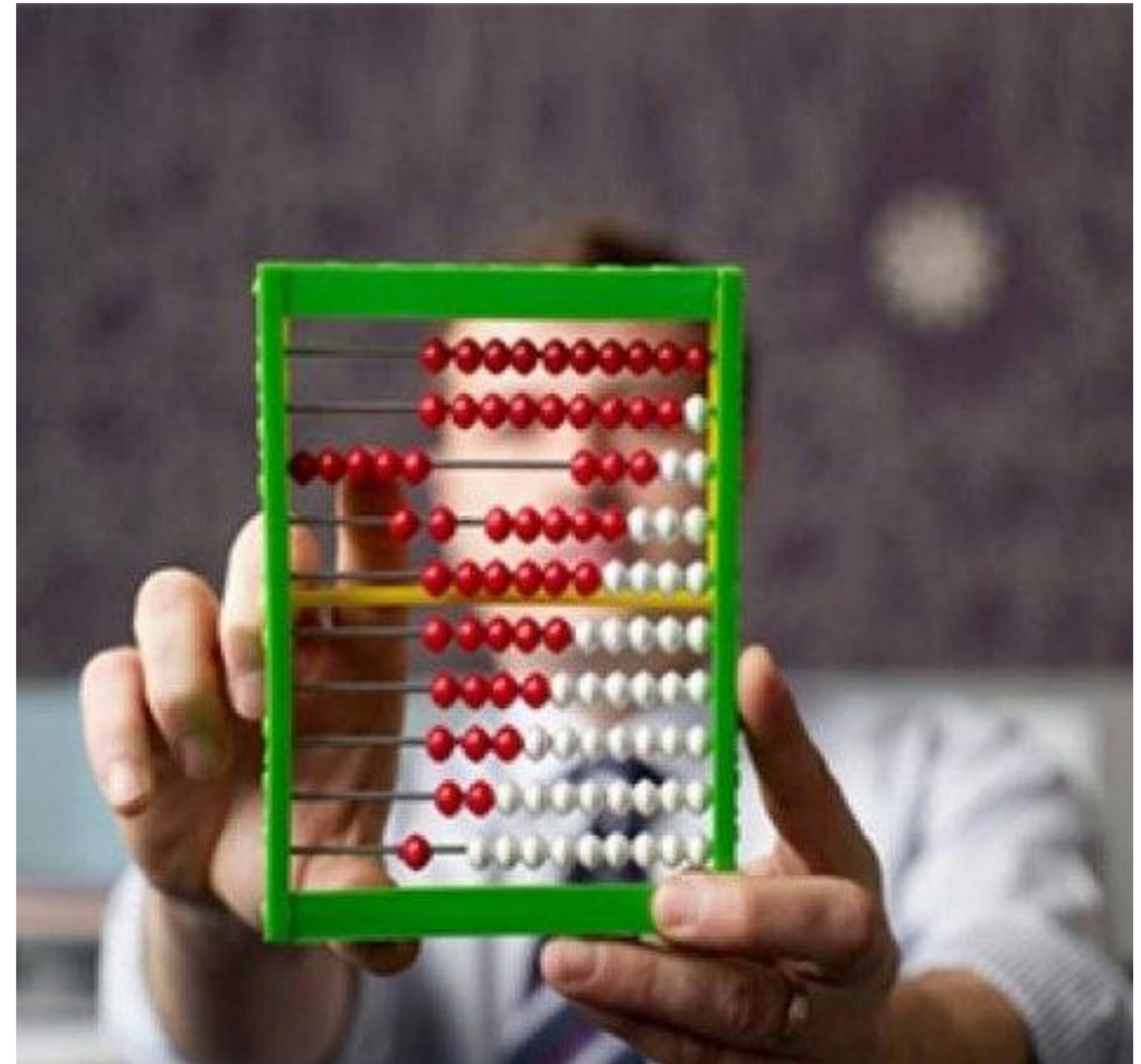
Способи виправлення помилок у фінзвітності.

Як виправити помилки у бухобліку поточного року.

Як виправити помилки у бухобліку минулих років. Чи завжди треба використовувати рахунок 44?

Після виправлення помилки не сходяться дані по Балансу і Звіту про фінрезультати - чи будуть питання податківців.

Відповідальність за бухгалтерські помилки.

НЕСУТТЄВІ ПОМИЛКИ

Чи можна несуттєві (не значні за сумою) помилки узагалі не виправляти?

НП(С)БО 6 не звільняє від виправлення помилок за їх несуттєвістю. Тобто потрібно виправляти як істотні, так і несуттєві помилки. Різниця лише в тому, що якщо помилка несуттєва повторно оприлюднити фінзвітність немає необхідності (тут під оприлюдненням розуміється розміщення її на сайті, якщо підприємство зобов'язане оприлюднити фінзвітність) (п. 20.3 НП(С)БО 6, лист Мінфіну від 15.08.2016 р. № 31-11410-07/23-2644/2467). Бо фінзвітність з несуттєвою помилкою залишається достовірною.

Зауважимо, що згідно з МСБО 8 виправити несуттєву помилку минулого року можна в поточному періоді без коригування нерозподіленого прибутку. А ось в П(С)БО 6 подібних норм немає. Тобто якщо помилка вплинула на фінрезультат, навіть несуттєво, - її необхідно виправляти.

НЕСУТТЄВІ ПОМИЛКИ

Кількісні критерії і якісні ознаки суттєвості інформації про господарські операції, події та статті фінансової звітності визначаються керівництвом підприємства, якщо такі критерії не встановлені положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, іншими нормативно-правовими актами, виходячи з потреб користувачів такої інформації.

Суттєвою є інформація, відсутність якої може вплинути на рішення користувачів фінансової звітності.

Встановлені кількісні критерії та якісні ознаки суттєвості інформації про господарські операції та статті фінансової звітності мають забезпечити надання користувачам всієї інформації з достатньою деталізацією про фактичні та потенційні наслідки господарських операцій та подій, здатних вплинути на рішення, що приймаються на її основі.

п. 2.20 Методрекомедацій № 635

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СТРОК ДАВНОСТІ БУХПОМИЛОК

У нормативних документах немає обмеження у строку за який можна/треба виправити бухгалтерську помилку (п. 4, 5 НП(С)БО 6, п. 9 Методрекомендацій № 356). А це говорить про те, що **в бухоблікових помилках немає строку давності.**

Наприклад, помилилися у формуванні первісної вартості основного засобу 8 років тому. Відповідно сума амортизації і залишкова вартість не правильні.

Не зважаючи, що помилка сталася ще 8 років тому, вона вплинула на усі періоди нарахування амортизації, у т. ч. і поточний.

Тому, навіть давні помилки потребують виправлення.

Наприклад, помилково не списали заборгованість контрагента у 2015 р. – саме тоді відбулася його ліквідація. Виявили лише у 2021 р. Доведеться виправити таку помилку, хоч минуло 6 років.

СПОСОБИ ВИПРАВЛЕННЯ БУХПОМИЛОК

Способи виправлення бухгалтерських помилок

п. 4 НП(С)БО 6, п. 4 Положення № 88

Помилка поточного року

Помилка поточного періоду звітного року (період не закритий ще)

Коректурний спосіб виправлення. Бухдовідку не складають, виправлення в первинному документі і регістрах

Помилка минулих періодів поточного звітного року

«Червоне сторно» та/чи додаткова проводка. Складають бухдовідку, коригують неправильні записи червоним кольором, правильні записують темною пастою

Помилка попередніх років

Помилка позначилася на нерозподіленому прибутку (непокрытих збитках)

Коригувальна проводка рахунку 44 із відповідним рахунком, який зачепила помилка (з класу 1-6). Складають бухдовідку. Приведення порівняльної інформації та повторне оприлюднення фінзвітності (у разі потреби)

Помилка не позначилася на нерозподіленому прибутку

Приведення порівняльної інформації. Складають бухдовідку. У разі необхідності - відображення додаткових проводок

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ БУХПОМИЛОК

Бухгалтерська довідка - вимоги до оформлення

Довідка має наводити **причину помилки**, **посилання на документи** та облікові реєстри, в яких допущено помилку, і **підписується працівником, який склав довідку, та після її перевірки - головним бухгалтером**

п. 4.3 Положення № 88

лист Мінфіну від 23.02.2010 р. № 31-34000-20-10/3939

Бухгалтерська довідка - це доказ того, що конкретна помилка, яка прописана у ній, виправлена. Оскільки саме на основі неї проведено коригування.

Бухдовідка є первинним документом

лист Мінфіну від 13.12.2004 р. № 31-04200-30-10/22823

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

БУХПОМИЛКИ ПОТОЧНОГО РОКУ

Коректурний спосіб – при виправленні помилок поточного не закритого періоду

Якщо помилка в первинному документі **поточного періоду** (ще не закритого)

У первинному документі, реєстрі неправильний запис закреслюють так, щоб можна було прочитати закреслене. Над закресленим роблять правильний запис (п.п. 4.1, 4.2 Положення № 88, п. 9 Методрекомедацій № 356). Поряд пишуть слово «Виправлено», зазначають дату виправлення та розписуються всі, хто складав документ, який виправляється, та особа, яка його виправляє (п. 4.4 Положення № 88).

Щоправда, на практиці – роздруковують правильний документ і підписують вповноважені особи. Адже при коректурному способі все-рівно довелось би «збирати» підписи усіх, хто складав цей документ. Тож хіба в реєстрах, які ведуться ручним способом ще зустрічаються такі виправлення

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

БУХПОМИЛКИ ПОТОЧНОГО РОКУ

Зразок Прямоугол

Зворотний бік форми № ОЗ-3

Коректурний спосіб

Приклад

При списанні основного засобу в лютому 2021 р. було оприбутковано деталі. У березні 2021 р. виявили арифметичну помилку у вартості оприбуткованих активів.

Розрахунок результатів списання об'єкта

Витрати від списання			Надійшло від списання				
найменування документа	статті витрат	сума	Найменування документа	цінностей		кількість	сума
				вид	номенклатурний номер		
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Акт на списання основних засобів (ф. № ОЗ-3) від 18.02.2021 р. № 34</i>	<i>Інші витрати</i>	<i>30000,00</i>	<i>Прибуткова накладна від 18.02.2021 р. № 345</i>	<i>Токарний патрон Kitagawa B-212</i>	<i>—</i>	<i>1</i>	<i>15000,00</i> <i>25000,00</i>

*Виправлено
15.03.2021 р.
Зоря
Груша
Береза*

15 000,00 (п'ятнадцять тисяч)

Результати списання ~~збиток 5 000,00 (п'ять тисяч) гривень~~

У картці ф. ОЗ-8 за групою «машини і обладнання» вибуття основних засобів відмічено

" 18 " лютого 2021_р.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

БУХПОМИЛКИ ПОТОЧНОГО РОКУ

Метод «червоне» сторно (зворотна проводка)

- Потрібно «прибрати» зайві суми у проводках ПОТОЧНОГО року

Метод додаткової проводки

- Потрібно «допровести» не відображені суми у ПОТОЧНОМУ році

БУХПОМИЛКИ ПОТОЧНОГО РОКУ

Метод «червоні» сторно

Якщо є помилка в бухгалтерських регістрах (записах) **попередніх звітних періодів поточного року** — виправляють методом сторно та/чи додатковою проводкою.

Цей метод дає ефект зворотної проводки. Ним користуються, коли потрібно **прибрати зайву суму чи неправильну кореспонденцію, які були відображені в попередньому періоді (кварталі) поточного року**.

Методологічно (за класикою бухобліку) цей метод передбачає: записати неправильні суми, кореспонденцію рахунків червоним кольором (звідси й назва методу), чи як альтернатива приводять зі знаком мінус або в дужках. Такі суми до підсумку регістрів не потрапляють (відмінусуються). Правильний запис проводять стандартно — темним кольором. **Роблять це в місяці виявлення помилки** (п. 4.3 Положення № 88, п. 9 Методрекомеандацій № 356).

Оформляють **бухгалтерську довідку**.

БУХПОМИЛКИ ПОТОЧНОГО РОКУ

Метод «червоне» сторно

На практиці, при автоматизованій бухгалтерії як правило перепроводять період з виведенням правильних сум поточного періоду (рік ще не закритий). Але оскільки бухпомилка попередніх кварталів поточного року могла призвести до викривлення і податкових показників, то варто все ж не нехтувати приписами Положення № 88 і виправляючи помилку навіть «перепроведенням» скласти бухдовідку. Форму бухдовідки можна взяти з Методрекомеандацій № 356. У ній зазначають причину помилки, посилання на документи та облікові реєстри, у яких допущено помилку. Її підписує працівник, котрий склав довідку, а після перевірки — головний бухгалтер.

п. 4.3 Положення № 88

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

БУХПОМИЛКИ ПОТОЧНОГО РОКУ

Метод «червоне» сторно

Приклад

Помилково через описку підприємство в березні 2021 р. списало на адміністративні витрати вартість канцтоварів на суму 30 000 грн замість 3 000 грн. Виявили помилку в вересні 2021 р.

Зразок

ТОВ «Ренесанс»

БУХГАЛТЕРСЬКА ДОВІДКА
До Журналу 5 за вересень 2021 р.

Виправлення помилки березня 2021 р.

Під час списання канцтоварів на адміністративні витрати була допущена арифметична помилка через описку за Дт 92 Кт 209 було списано витрати на суму 30 000 грн замість 3 000 грн (завищено на 27 000 грн) за накладною від 10.03.2021 р. Через помилку неправильні дані відображені в Журналі 5, Головній книзі, Звіті про фінансові результати (ф. 2) за перший квартал 2021 р.

Для виправлення помилки відображається коригування методом «червоне сторно».

№ з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Виправлено відображення неправильної суми адміністративних витрат при списанні канцтоварів (метод «червоне сторно»)	92	209	27 000,00

Виконавець Добродій Добродій Д.К. Головний бухгалтер Щасливий Щасливий О.Ю.
(підпис) (підпис)
«15» вересня 2021 р.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

БУХПОМИЛКИ ПОТОЧНОГО РОКУ

Метод додаткової проводки

Цей метод використовують, якщо суму за правильною кореспонденцією рахунків занижено при виправленні помилок періодів **ПОТОЧНОГО** року.

Для виправленні слід зробити проводку на суму, яку помилково не відобразили.

Оформляють виправлення **бухгалтерською довідкою**.

БУХПОМИЛКИ ПОТОЧНОГО РОКУ

Зразок

Метод додаткової проводки

Приклад

У січні 2021 р. через описку допустили помилку у вартості товару, який оприбутковували. Замість 80 000 грн здійснено проводку на 8 000 грн. Виявили помилку в травні 2021 р. Товар знаходиться на складі. Операції з продажу не було

ТОВ «Рататуй»

БУХГАЛТЕРСЬКА ДОВІДКА
До Журналу 3 за травень 2021 р.

Виправлення помилки січня 2021 р.

При оприбуткуванні товарів допущена помилка в сумі через описку. У кореспонденції Дт 281 Кт 631 замість суми 80 000,00 грн було відображено суму 8 000,00 грн. за видатковою накладною від 24.01.2021 р.

Через помилку неправильні дані відображені в Журналах 3 та 5, Головній книзі, Балансі на 31.03.2021 р.

Товари числяться на складі.

Для виправлення помилки зроблено додаткову проводку.

№ з/п	Зміст операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Відображено помилково не враховану суму при оприбуткуванні товарів (метод додаткової проводки)	281	631	72 000,00

Виконавець Крук Крук О. Л. Головний бухгалтер Диво Диво О.Ю.
(підпис) (підпис)

«17» травня 2021 р.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Коригування нерозподіленого прибутку (рахунок 44)

- Якщо помилка **минулого року (років)** зачепила **фінрезультат** (позначилася на ньому)

Відображення правильного запису (сум)

- Якщо помилка **минулих років не** вплинула на **фінрезультат**

Помилки минулих років

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Коригування рахунка 44 на початок року

Виправляють минулорічні помилки, які вплинули на нерозподлений прибуток (непокритий збиток) шляхом коригування сальдо рахунка 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» на початок звітнього року (п. 4 НП(С)БО 6).

Навіть якщо в підприємства був збиток — на порядок виправлення помилки це не вплине: *«коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітнього року здійснюється і при відсутності залишку нерозподіленого прибутку (наявності непокритих збитків)»*

лист Мінфіну від 23.02.2010 р. № 31-34000-20-10/3939

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Під час виправлення помилки в кореспонденції з рахунком 44 можуть бути рахунки класу 1-6 залежно від суті помилки.

Адже хоча помилка й зачепила рахунки обліку доходів (клас 7) чи витрат (клас 9) у році, коли була допущена, але ж ці рахунки вже закрилися на фінрезультат (рахунок 79), а той, у свою чергу, на рахунок 44

листи Мінфіну від 30.12.2009 р. № 31-34000-10-10/36311,
від 17.07.2013 р. № 31-08410-07-29/21303

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

В ситуації, коли **занизили витрати** (не показали по рахунках класу 9) або **завищили дохід** (більш ніж потрібно відображено було за рахунками класу 7)

В ситуації, коли **завищили витрати** (зайві суми по рахунках класу 9) або **занизили дохід** (менше ніж потрібно відображено було за рахунками класу 7)

Дт 44

Кт
рахунки
класу 1 - 6

Дт
рахунки
класу 1 - 6

Кт 44

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Аби розуміти, які рахунки потрібно використати, слід проаналізувати, а як операція відобразилася б, якби помилки не було, і тоді ось цей «кумулятивний» вплив помилки на нерозподілений прибуток і провести за рахунком 44.

Тобто для виправлення минулорічних помилок потрібно з'ясувати суть помилки та суму, а також **увесь її вплив від періоду допущення аж до періоду виправлення**. Його називають «кумулятивний вплив» помилки. Якщо достовірно визначити кумулятивний вплив неможливо, то визначають його з дати, з якої це можна зробити (§§ 43, 45 МСБО 8).

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Приклад

У 2019 році підприємство помилково відобразило у витратах на збут послуги перевезення в сумі 20 000 грн, а потрібно було відобразити 2 000 грн. Тож були **завищені витрати** 2019 р. на суму 18 000 грн. Для виправлення треба зменшити суму заборгованості перед контрагентом, та відповідно суму нерозподіленого прибутку за рахунком 44 на суму помилки:

Дт 631 Кт 44 – 18 000 грн.

Якщо така помилка ніяких інших не потягла, цією проводкою і обмежиться її виправлення.

Потрібно скласти **бухгалтерську довідку** і зазначити причину помилки, на які показники вплинула та її виправлення.

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Приклад

Підприємство помилилося формуючи первісну вартість основного засобу у 2018 р. – занизило її, віднісши витрати до поточних. Тобто завищило витрати 2018 р. та занизило на цю ж суму первісну вартість. Тож аби відновити справедливсіть щодо цього підійде проводка **Дт 10 Кт 44 (збільшиться первісна вартість і одночасно зменшаться завищені витрати 2018 р.)** – для прикладу на 100 000 грн.

Однак, об'єкт уже амортизувався, виходячи з помилкової первісної вартості. Тобто амортизація занижена за 2018, 2019, 2020 р. – суму заниження амортизації відображають **Дт 44 Кт 13** – на суму донарахування (припустімо нарахована амортизація була 20 000 грн, а без помилки за цей період складала б 30 000 грн – тобто на 10 000 грн занижені витрати на амортизацію).

А ось **донарахування амортизації поточного 2021 р.** за цим об'єктом відобразиться додатковою проводкою, скажімо, якщо це адмінобладнання **Дт 92 Кт 13** (уявімо, що заниження суми амортизації (тобто витрат) за місяці поточного року склало 3 000 грн).

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Приклад

Підприємство віднесло на поточні витрати у 2018 р. 200 000 грн., а мало капіталізувати (збільшити вартість капінвестицій у будівництво об'єкта ОЗ, який ще будується).

Тоді, аби позбутися помилки потрібно відновити в обліку реальну картину через рахунок 44 в кореспонденції з рахунками класів 1-6.

У витрати були списані запаси (60 000 грн), які використані для будівництва, а мали б вони опинитися на субрахунку 151, тож потрібно зробити проводку

Дт 20 Кт 44 і Дт 151 Кт 20 – 60 000 грн
або Дт 151 Кт 44

Було віднесено до витрат у 2018 р. послуги підрядника на суму 140 000 грн , замість їх капіталізації, – виправляємо через

Дт 685 Кт 44, і 151 Кт 685 – 140 000 грн
або Дт 151 Кт 44

Цими проводками відновиться реальна картина нерозподіленого прибутку (непокритих збитків) на початок року (завдяки коригуванню на зайво відображені витрати у 2018 році) і ці витрати буде віднесено на собівартість (первісну вартість) створюваного ОЗ.

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Приклад

Верстат вартістю 5 000 грн, повинен був в березні 2017 р. пройти **Дт 112 Кт 153** (а так і числиться у капінвестиціях), оскільки згідно наказу про облікову політику по підприємству вартісний критерій для МНМА був 6000 грн. При цьому метод амортизації для МНМА був прописаний - 100% вартості при введенні об'єкта в експлуатацію. Отже, за такого розкладу підприємство в 2017 році не відобразило витрати в сумі 5000 грн. При цьому важливо, що це повинні були бути за витрати - ті, які формують собівартість продукції, послуг (23, 91) або ж адміністративні 92, збутові 93, або інші 94. Це важливо, адже скажімо адміністративні, збутові, інші - списують в витрати періоду і вони б вплинули на фінрезультат (рахунок 79) відразу в тому ж періоді - тобто в тому ж 2017 г. А ось якщо це витрати, які формують собівартість, то вони могли «зависнути» в незавершеному виробництві (рахунок 23) або ж в залишках продукції на складі (рахунок 26) на кінець 2017 року і відповідно не вплинути на фінрезультат 2017 року, а скажімо вплинути на 2018 рік, коли продукція була реалізована, а можливо ця продукція до сих пір знаходиться на складі (отже необхідно відкоригувати її вартість). Тобто важливо визначити, як помилка позначилася на обліку і якого періоду.

Уявімо, що в нашому прикладі станок використовувався для здачі його в оренду, і в 2017 році не була відображена амортизація за проводкою **Дт 949 Кт 132** на суму 5000 грн. Тоді для виправлення такої помилки 2017 р. зараз слід зробити проводку **Дт 44 Кт 132** і якщо об'єкт ще використовується, то відповідно відобразити його в основних засобах, які експлуатуються **Дт 112 Кт 152**.

Підкреслимо, якщо амортизація такого об'єкта повинна була враховуватися на рахунках 23 або 91 - кумулятивний ефект може бути зовсім іншим і сума яка проходить по рахунку 44 також може бути іншою.

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Приклад

Не ввели в експлуатацію верстат вартістю 23 500 грн (не було проводки Дт 104 Кт 152) в березні 2018 р. Відповідно не нараховували амортизацію з квітня 2018 р. по лютий 2021 р.

Важливо який метод амортизації використовується для цієї групи (який прописаний в наказі про облікову політику підприємства). Наприклад - метод амортизації прямолінійний, строк корисного використання припустімо - 5 років, ліквідаційна вартість, уявімо - 0 грн. Об'єкт використовують для надання в оренду. Тоді сума амортизації за місяць 391,7 грн ($23500 \text{ грн} : 5 \text{ років} : 12 \text{ міс.} = 391,7 \text{ грн}$). Амортизацію починають нараховувати з місяці, наступного за місяцем введення в експлуатацію, тобто повинні були з квітня 2018 г. Таким чином, не була нарахована амортизація за 9 місяців 2018 року (з квітня по грудень), за 12 місяців 2019 року, і 12 місяців 2020 року і в 2021 р. - до місяця виправлення помилки - скажімо по лютий 2021 - тобто 2 місяці. Таким чином виправити таку помилку слід такими проводками:

Дт 104 Кт 152 - відображено введення в експлуатацію об'єкта основних засобів на суму 23 500 грн

Дт 44 Кт 131 - виправлена помилка в сумі невідображення амортизації за ОЗ з квітня 2018 по грудень 2020 року - на суму 12 926,1 грн ($391,7 \text{ грн} \times (9 \text{ міс.} + 12 \text{ міс.} + 12 \text{ міс.}) = 12 926,1 \text{ грн}$)

Дт 949 Кт 131 - виправлена помилка з ненарахування амортизації по об'єкту ОС за січень, лютий 2021 року (у березні 2021 виявили помилку) - на суму 783,4 грн. ($391,7 \text{ грн} \times 2 \text{ міс.}$).

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Приклад

Підприємство не створює резерв відпусток (хоча має це робити, бо належить до малих, а не мікро).
Вирішило виправити помилку.

Для цього потрібно обчислити суму невикористаних відпусток на 31.12.2020 р. (тобто за попередні роки) і разом з ЄСВ на них зробити проводку:

Дт 44 Кт 471

Це буде «перехідний» залишок резерву по невикористаних відпустках. Якби резерв створювався ці суми пройшли б у витратах відповідних періодів. Обчислюють цей залишок по 471 на кінець року виходячи з кількості днів не використаної працівниками підприємства щорічної відпустки та середньоденної оплати праці працівників. Середньоденна оплата праці визначається згідно із законодавством (п. 8.2 Положення про Інвентаризацію).

Формування поточного резерву (за поточний 2021 р.) – додаткові проводки:

Дт 23, 91, 92, 93, 94 Кт 471

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Помилка резерву відпусток

ДФСУ Львівській області

<http://lv.sfs.gov.ua/baner/podatkovi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/67251.html>

«якщо підприємство не створювало резерву відпусток у попередні роки, а вирішило його створити в поточному, то, інвентаризуючи його, не можна врахувати всі дні невикористаних відпусток за попередні роки, оскільки ці дні не були враховані в сальдо резерву на початок року. До витрат періоду можна віднести лише ті витрати, які відносяться до зароблених відпусток звітного календарного року».

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Приклад

Підприємство не списало у 2019 р. кредиторську заборгованість (кредитор ліквідувався) – сума 100 000 грн.

Проводка для виправлення:

Дт 631 та Кт 44

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Приклад

Підприємство занизило податок на прибуток (виявлена недоплата) за попередній рік. Під час формування фінзвітності за попередній рік підприємство відобразило на рахунку 98 поточний податок на прибуток, тобто нараховану за деклараціями суму. Саме його сума була списана на фінрезультат (рахунок 79) і вплинула на дані рахунка 44.

На підставі бухдовідки потрібно відобразити виправлення помилки минулих років — збільшити податкові зобов'язання за кредитом 641/податок на прибуток у кореспонденції з дебетом 44, тобто через проводку

Дт 44 Кт 641/податок на прибуток — на суму недоплати
(тобто на суму заниження податку на прибуток).

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка минулих років позначилася на фінрезультаті

Міністерство фінансів України на запит щодо відображення в бухгалтерському обліку донарахованих за минулі роки платежів до бюджету повідомляє.

Недостовірно визнана сума податків для цілей бухгалтерського обліку є помилкою. Відповідно до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах", затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.05.99 № 137, і Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291, виправлення помилок, допущених при складанні фінансових звітів у попередніх роках, здійснюється шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року, якщо такі помилки впливають на величину нерозподіленого прибутку (непокритого збитку), і відображається на рахунку 44 "Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)" з кореспонденцією рахунків бухгалтерського обліку відповідних об'єктів класів 1-6, тобто і рахунку 64 "Розрахунки за податками й платежами" також

лист Мінфіну 22.07.2009 р. № 31-34000-20-10/19944

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка Не позначилася на нерозподіленому прибутку

Але через неї некоректно відображено інформацію у фінзвітності.

Для виправлення таких помилок **не використовують** рахунок 44. Варіанти виправлення напряду будуть залежати від суті помилки.

Безсумнівно **в порівняльній інформації на початок року потрібно зазначити правильні суми.**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Помилка Нє позначилася на нерозподіленому прибутку

Приклад

Підприємство помилилося через описку в сумі первісної вартості основного засобу, який купувало у 2019 р. і такий об'єкт знаходиться на складі, ще не введений в експлуатацію, і відповідно в сумі кредиторської заборгованості за нього – на 10 000 грн. Щоб виправити помилку потрібно зробити проводку **Дт 152 Кт 631 – 10 000 грн** на основі бухдовідки. І у фінзвітності на початок року відобразити правильну інформацію щодо основних засобів та кредиторки.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Порівняльна інформація

Виправлення помилок, які належать до попередніх періодів, вимагає повторного відображення відповідної порівняльної інформації у фінансовій звітності (п. 5 НП(С)БО 6). Тож, складаючи поточну фінансову звітність, дані в ній на початок року (порівняльну інформацію) відображають уже правильні.

У примітках до фінзвітності розкривають (п. 20 НП(С)БО 6):

- зміст і суму помилки;
- статті фінансової звітності минулих періодів, які були переобраховані з метою повторного подання порівняльної інформації;
- факт повторного оприлюднення виправлених фінансових звітів або недоцільність повторного оприлюднення.

ПОМИЛКИ МИНУЛИХ РОКІВ

Порівняльна інформація

Тобто в Балансі (в ф. № 1) в графі 3 «На початок звітнього періоду» у відповідних рядках треба вказати правильні дані так, ніби помилки не було (зокрема в рядку 1420 та тих, які спровокували помилку – чи то розрахунки з оплати праці, чи інша кредиторська заборгованість, чи можливо витрати майбутніх періодів буди відображені не коректно..., тобто залежно від того, у зв'язку з чим було допущено помилку).

Якщо це помилка попереднього року, то в Звіті про фінансові результати звітних періодів поточного 2021 року в графі 4 «За аналогічний період попереднього року» треба буде відображати уже інформацію за відповідні періоди 2020 року уже без помилки.

УТОЧНЮЮЧА ФІНЗВІТНІСТЬ

Чи треба переподавати правильну фінзвітність за попередній рік (роки), що виправляється?

Вимоги такої немає. У Законі про бухоблік та Порядку № 419 дано **право** переподати виправлену фінзвітність у зв'язку з її уточненням.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

УТОЧНЮЮЧА ФІНЗВІТНІСТЬ

Підприємства **МОЖУТЬ** подавати уточнену фінансову звітність та уточнену консолідовану фінансову звітність **на заміну раніше поданої** фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності за результатами проведення аудиторської перевірки, **з метою виправлення самотійно виявлених помилок** або з інших причин. Подання та оприлюднення уточненої фінансової звітності та уточненої консолідованої фінансової звітності здійснюються у такому самому порядку, як і фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності, що уточнюються

ч. 6 ст. 14 Закону про бухоблік
п. 2 Порядку № 419

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

УТОЧНЮЮЧА ФІНЗВІТНІСТЬ

ЗІР 102.20.02

Якщо ваше підприємство – платник податку на прибуток і виправляє помилку в декларації з податку на прибуток, то в податкову разом з уточнюючою декларацією подається і правильна фінзвітність за період, що виправляється.

Питання

Чи подається та яким чином разом з уточнюючою Податковою декларацією з податку на прибуток підприємств фінансова звітність та чи проставляється позначка про одночасне її подання, якщо показники раніше поданої фінансової звітності, не підлягають (підлягають) виправленню?

Відповідь

Коротка:

Якщо в Податковій декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація) за минулий звітний (податковий) період виявлені помилки, а показники фінансової звітності за такий період не підлягають виправленню, то з уточнюючою Декларацією платник податку може не подавати фінансову звітність повторно.

У разі виявлення помилок у фінансовій звітності платник податків повинен подати разом з уточнюючою Декларацією виправлену фінансову звітність.

При поданні фінансової звітності в електронному вигляді уточнююча Декларація в електронному вигляді подається після подання виправленої фінансової звітності.

Якщо платник податку (у т. ч., який подає уточнюючу Декларацію в електронному вигляді) подає виправлену фінансову звітність у паперовому вигляді, то така фінансова звітність подається до контролюючого органу за основним місцем обліку з супровідним листом.

Незалежно від того виправляються показники фінансової звітності чи ні, при поданні уточнюючої Декларації у таблиці «Наявність додатків» проставляється позначка у графі «П(С)БО» або «МСФЗ» графи «ФЗ» та зазначаються відомості про форми фінансової звітності, які були подані/подаються до контролюючого органу.

Платники податку мають право скористатися нормами п. 46.4 ст. 46 Податкового кодексу України щодо подання доповнення до уточнюючої Декларації, яке може бути складене за довільною формою та буде використане контролюючим органом при аналізі показників такої Декларації. У такому разі платник зазначає про цей факт у спеціально відведеному місці в Декларації, а доповнення до Декларації вважатиметься невід'ємною її частиною.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОВТОРНЕ ОПРИЛЮДНЕННЯ

Стосується тих підприємств, що за ч. 3 ст. 14 Закону про бухоблік зобов'язані оприлюднювати фінзвітність на сайті (середні та великі підприємства + фінустанови незалежно від розміру).

Оприлюднення уточненої фінансової звітності та уточненої консолідованої фінансової звітності здійснюються у такому самому порядку, як і фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності, що уточнюються

ч. 6 ст. 14 Закону про бухоблік

лист Мінфіну від 28.02.2011 р. № 31-34010-07-25/5584

Але чіткого строку для повторного оприлюднення не встановлено.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОВТОРНЕ ОПРИЛЮДНЕННЯ

Не оприлюднювати виправлені звіти можна, якщо помилка несуттєва

лист Мінфіну від 13.01.2005 р. № 31-04200-20-10/508

Про недоцільність такого повторного оприлюднення зазначається в примітках до фінзвітності. При цьому під **несуттєвою** помилкою розуміють ту, що не впливає на прийняття рішень користувачами звітності (п. 3 р. I НП(С)БО 1, § 6 МСБО 8). Підприємство самостійно встановлює поріг суттєвості. Воно може користуватися рекомендаціями стосовно вибору бази й межі суттєвості з Методрекомендацій № 635 (п. 2.20).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОЯСНЕННЯ ПРО РОЗХОДЖЕННЯ

Розходження між даними балансу на поч. поточного і кінець минулого року

У податківців можуть бути запитання. Адже коригування рахунка 44 типово свідчить про помилку. Особливо, якщо виправлення стосується збільшення нерозподіленого прибутку, а декларація з податку на прибуток не виправлялася.

На практиці до письмових запитів податківці вдаються не часто. Пояснюємо – у зв'язку з виправлення помилок у бухобліку минулих років

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОМИЛКИ У БУХОБЛІКУ

Адмінвідповідальність

Посадовим особам загрожують:

- адмінштраф у розмірі **від 136 до 255 грн** — за порушення правил бухобліку (ст. 164² КпАП). Накласти його може орган- державного фінансового контролю Держаудитслужба (ст. 234¹ КпАП), а перевіряє вона підприємства, які отримують фінансування з бюджету;
- адмінштраф — **від 170 до 255 грн** — за помилки у фінзвітності (ст. 186³ КпАП). Такий штраф можуть накласти органи статистики (ст. 244³ КпАП).

Помилки податкового обліку

До якої помилки не дотягнуться контролери.

Чи можуть оштрафувати за помилки 2017 року, якщо 1095 днів уже минуло?

«Карантинні» спецправила строку давності.

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

ст. 102 ПКУ

1095 днів з граничної дати подання
декларації
(уточнюючої декларації)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

Дрякої помилки податківці не дотянуться?

п. 102.1 ПКУ

Податківці вправі самотійно визначити суму зобов'язань платника у випадках, визначених ПКУ, не пізніше закінчення **1095-го дня** (2555 дня — у разі проведення перевірки контрольованої операції відповідно до ст. до [39](#) і [39-2](#) ПКУ), **що настає за останнім днем граничного строку подання податкової декларації** (якщо надана пізніше — за днем її фактичного подання) та/або граничного строку сплати грошових зобов'язань, нарахованих контролюючим органом.

У разі якщо протягом зазначеного строку контролери не визначали суми зобов'язань, платник вільний від такого зобов'язання (*в т. ч. і пені*), а спір стосовно такої декларації та/або податкового повідомлення не підлягає розгляду в адміністративному чи судовому порядку (п. 102.1 ПКУ)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

Помилки яких періодів можна уже не виправляти

Якщо помилка закралася у декларації, з граничної дати подання якої минуло понад три роки (1095 днів) – донарахувати податкові зобов'язання за нею податківці уже не вправі.

Тобто фактично до помилок 2016 р. і раніших періодів (якщо уточнюючі декларації за цей період не подавалися після 2016 р.) контролерам не дотягтись.

Тож за ці періоди штрафні санкції нараховані не будуть. Відповідно можна їх залишити без виправлень.

Та зверніть увагу: якщо цей період уже виправлявся платником за допомогою уточнюючого розрахунку (декларації) — строк рахують від дати подання декларації з виправленнями абз. 2 п. 102.1 ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

1095-днів + дні карантину! (з 18 березня по останній день місяця завершення карантину)

ЗІР 132.01

Питання

Чи зупиняється перебіг строків давності, передбачених ст. 102 ПКУ, на період дії карантину, встановленого КМУ на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19)?

Відповідь

Коротка та повна відповіді ідентичні:

Згідно з абзацом одинадцятим п. 52 прим. 2 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) на період з 18 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), зупиняється перебіг строків давності, передбачених ст. 102 ПКУ.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

Призупинення строку давності

з 01.01.2021 р.

Побільшає підстав для зупинення строку давності. Нагадаємо, що раніше було дві підстави.

Відлік строку давності, зазначеного в п. 102.1 ПКУ (це 1095 днів, а щодо контрольованих операцій за ст. 39 ПКУ й ПДФО та військового збору — 2555 днів), зупиняється на будь-який період, протягом якого (п. 102.3 ПКУ з 01.01.2021):

- платник податків перебуває поза межами України, якщо таке перебування є безперервним і дорівнює чи є більшим за 183 дні (ця підстава була й раніше);
- **контролюючому органу відповідно до закону та/або рішення суду заборонено проводити перевірку** (перевірки) платника податків (було тільки щодо рішення суду, а додали «згідно із законом та/або рішенням суду...»);
- контролюючим органом зупинено, подовжено, перенесено строки проведення перевірки (у порядку, передбаченому ст. ст. 44, 82 та 85 ПКУ або МКУ);
- контролюючий орган не може провести перевірку та самостійно визначити суму грошових зобов'язань платника податків у зв'язку зі:
 - складанням акта про неможливість проведення перевірки (крім випадку визнання незаконними дій зі складання такого акта) (тут наголосимо, що чіткого порядку складання такого акта немає, то чи «зловживатимуть» цією підставою для подовження строку давності — питання, відповідь на яке надасть лише практика. Зауважимо: акти про недопуск їх до перевірки податківці мають зареєструвати не пізніше ніж наступного робочого дня (п. 81.2 ПКУ));
- недопущенням платником податків посадових осіб контролюючого органу до перевірки за дотримання умов контролюючим органом:
 - а) визначеним пп. 41.1.1 ПКУ, передбачених ст. 81 ПКУ;
 - б) визначеним пп. 41.1.2 ПКУ, передбачених ст. 349 МКУ;
- оскарженням платником податків у судовому порядку рішення контролюючого органу про проведення перевірки (крім випадків визнання протиправним і/або скасування такого рішення);
- здійснюється адміністративне або судове оскарження платником податків рішення контролюючого органу про нарахування грошового зобов'язання.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

За декларацією за 2017 р. строк давності ще не минув
(заважаючи на карантинне подовження через мораторій
перевірок)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

Винятки зі строку давності в «1095-днів»

Податківці можуть нарахувати податкове зобов'язання, незважаючи на строк давності, якщо (п. 102.2 ПКУ):

- не було подано податкову декларацію за період, протягом якого виникло податкове зобов'язання;
- посадову особу платника засуджено за ухилення від сплати зазначеного зобов'язання або в кримінальній справі винесено рішення про її закриття з нереабілітуючих підстав, яке набрало законної сили.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

Якщо період уточнювався

п. 102.1 ПКУ

У разі подання платником податку уточнюючого розрахунку до [податкової декларації](#) або уточнюючої декларації контролюючий орган має право визначити суму податкових зобов'язань, [в межах поданих уточнень](#), за такою податковою декларацією протягом 1095 днів (2555 дня - у разі проведення перевірки відповідно до [статей 39](#) і [39⁻²](#) цього Кодексу) з дня подання уточнюючого розрахунку (декларації).

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

Штрафи. «Граничні строки застосування штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) до платників податків відповідають строкам давності для нарахування податкових зобов'язань» (п. 114.1 ПКУ).

Пеня. Щодо не нарахування пені при спливу «строку давності помилки» мовиться у п. 102.1 ПКУ – «платник податків вважається вільним від такого грошового зобов'язання (в тому числі від нарахованої пені)» (див. [ухвалу ВАСУ від 11.05.2016 р. К/800/32211/14](#)).

Якщо минуло 1095 днів + період призупинення (як то через мораторій перевірик) з **граничної дати подання декларації** з податку на прибуток (і період не уточнювався), то ні донарахування податкових зобов'язань, ні штрафів, ні пені контролери уже не застосують.

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

Якщо помилка привела до завищення податкових зобов'язань і минув строк давності такої помилки – чи можна виправити?

Податківці говорять, що якщо уже минув строк давності, то виправити помилку не можна

лист ДПСУ від 23.05.2012 р. № 8803/6/15-1415
ІПК від 28.01.2018 р. № 289/6/99-99-13-01-02-15/ІПК
ІПК від 18.05.2018 р. № 2213/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

Тобто, скажімо, якщо помилково не задекларували збиток у 2016 р., то зараз виправити таку помилку уже не вдасться.

Хоч ПКУ прямої заборони не містить. В п. 50.1 ПКУ йде мова про обов'язок виправлення, якщо не минуло ще три роки, а ось право таким строком не обмежено.

Важливо: подати заяву на повернення надміру сплачених зобов'язань можна не пізніше 1095 дня, що настає за днем здійснення такої переплати (п. 102.5 ПКУ).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СТРОК ДАВНОСТІ ПОМИЛКИ

Чи можна виправляти помилки за період, який перевіряється?

п. 50.2 ПКУ

Під час документальної планової та позапланової перевірки не можна подавати уточнюючий розрахунок до поданих раніше декларацій з податку щодо якого проводиться перевірка.

Чим загрожує виправлення помилки за період, який уже був перевірений раніше контролерами?

п. 50.3 ПКУ

Виправлення періоду, що уже перевірявся контролерами дає їм право провести позапланову перевірку за відповідний період.

Чи може подання уточнюючої декларації бути підставою для позапланової перевірки?

Просте подання уточнюючої декларації, за період, який НЕ перевіряли контролери не може бути підставою для позапланової документальної перевірки

Нагадаємо: згідно пп. 50.3 ПКУ «У разі якщо платник податків подає уточнюючий розрахунок до податкової декларації, поданої за період, що перевірявся, або не подає уточнюючий розрахунок протягом 20 робочих днів після дати складення довідки про проведення електронної перевірки, якою встановлено порушення податкового законодавства, відповідний контролюючий орган має право на проведення позапланової перевірки платника податків за відповідний період». Тобто тут мовиться лише про ситуацію виправлення періоду, який уже перевіряли контролери.

Однак камеральна перевірка однозначно буде проведена. Бо їй підлягає уся без виключення податкова звітність, у т. я. і уточнюючі декларації (пп. 75.1.1 ПКУ).

Документальна планова перевірка проводиться відповідно до плану-графіка перевірок (пп. 75.1.2 ПКУ).

Документальна позапланова перевірка не передбачається у плані роботи контролюючого органу і проводиться за наявності хоча б однієї з підстав, визначених цим Кодексом.

Одна з підстав для проведення невиїзної позапланової документальної перевірки згідно пп. 78.1.3 ПКУ подання платником контролюючому органу уточнюючий розрахунок з відповідного податку за період, який перевірявся контролюючим органом.

(Не) доцільність виправлення помилки

Помилка, яка не позначилася на сумі податкових зобов'язань, від'ємному значенні

ЗІР 132.1

Питання

Чи передбачена ПКУ відповідальність за арифметичну або методологічну помилку в податковій декларації, яка не призвела до заниження суми податкових зобов'язань чи завищення від'ємного значення?

Відповідь

Коротка:

Податковим кодексом України не передбачено визначення арифметичної або методологічної помилки, та відповідальності за дані помилки.

У главі 11 ПКУ не передбачено застосування відповідальності до платників податків у разі виявлення порушень, які не призвели до заниження податкових зобов'язань.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Виправлення помилок з податку на прибуток

Способи виправлення: 1) за допомогою уточнюючої декларації; 2) за допомогою поточної декларації.

Як розрахувати суму недоплати, самоштраф та пеню. Особливості обчислення пені під час карантину.

Як позбутися помилки в заниженні/завищенні податку на прибуток.

Не перенесли збиток минулого року: як виправити.

Посилка з податку на репатріацію: алгоритм виправлення.

Відповідальність у разі невиправлення помилки.
Нові штрафи-2021. «Карантинні» послаблення.

СПОСОБИ САМОСТІЙНОГО ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

Виправлення декларацією «Звітна нова»

Можливо лише до граничної дати подання поточної звітної декларації, якщо в ній виявили помилку. Подавши правильно заповнену «Звітну нову» саме вона пройде за особовою карткою платника

Без штрафів та пені

Виправлення уточнюючою декларацією

Як окремий документ – правильно заповнена декларація за період, що виправляється з відміткою «Уточнююча» (в полі 1 шапки) та додатками до неї

У випадку заниження податкових зобов'язань – штраф **3%** і можлива пеня (при простроченні понад 90 днів) сплачується до подання уточнюючої декларації

Виправлення поточною звітною декларацією

З заповненням додатка ВП з правильними даними за звітний період, що виправляється

У випадку заниження податкових зобов'язань – штраф **5%** і можлива пеня (при простроченні понад 90 днів) сплачується одночасно з поточними податковими зобов'язаннями

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

СПОСОБИ САМОСТІЙНОГО ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

Уразі **ЗАВИЩЕННЯ** податкових зобов'язань штрафні санкції не загрожують. Тому будь-який із варіантів є рівноцінним.

Одна лиш відмінність - від способу виправлення залежить **наскільки швидко з'явиться переплата**.

Зрозуміло, що при поданні уточнюючої декларації заявити переплату за допомогою неї вдасться швидше ніж поточною декларацією. Адже уточнюючу декларацію можна подати у будь-який момент (крім періоду проведення документальної перевірки).

Якщо помилка призвела до **ЗАНИЖЕННЯ** податкових зобов'язань треба самостійно нарахувати штраф від суми недоплати і пеню. При цьому вигідніше виправляти помилку за допомогою уточнюючої декларації, оскільки самоштраф буде меншим.

СПОСОБИ САМОСТІЙНОГО ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛОК

Розмір самоштрафу при заниженні податкових зобов'язань

Виправлення помилки, що привела до недоплати	Розмір самоштрафу (п. 50.1 ПКУ)
<ul style="list-style-type: none">уточнюючим розрахунком (уточнюючою декларацією)	3%
<ul style="list-style-type: none">поточною декларацією	5%

САМОШТРАФ ПРИ ЗАНИЖЕННІ ПЗ

**За заниження податкових зобов'язань за «період карантину» -
самоштраф не нараховується!**

ЗІР 132.01

Питання

Чи нараховуються штрафні санкції та пеня на суму заниженого податкового зобов'язання, якщо самостійне виправлення помилок, виявлених у податкових деклараціях за звітний (податковий) період I квартал 2020 року, здійснюється протягом періоду проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)?

Відповідь

Коротка:

У разі **самостійного** виправлення помилок, виявлених у податкових деклараціях за звітний (податковий) період I квартал 2020 року (крім податку на додану вартість, рентної плати), протягом періоду проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) (по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину) платник податку на суму заниженого податкового зобов'язання не нараховує штрафні санкції, передбачені п. 50.1 ст. 50 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) та пеню.

У разі **самостійного** виправлення помилок, виявлених у податкових деклараціях з податку на додану вартість, рентної плати за звітний (податковий) період I квартал 2020 року, протягом періоду проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) платник податку на суму заниженого податкового зобов'язання повинен нарахувати штрафні санкції, передбачені п. 50.1 ст. 50 ПКУ, та пеню відповідно до п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ за період після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання за I квартал 2020 року.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

САМОШТРАФ ПРИ ЗАНИЖЕННІ ПЗ

За заниження податкових зобов'язань за періоди ДО карантину (навіть які виправляються під час карантину) - самоштраф нараховується!

ЗІР 132.01

Питання

Чи нараховуються штрафні санкції та пеня на суму заниженого податкового зобов'язання, якщо самотійне виправлення помилок, виявлених у податкових деклараціях за звітні (податкові) періоди минулих років (у т. ч. за 2019 рік) та січень 2020 року, здійснюється протягом періоду проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)?

Відповідь

Коротка:

У разі **самотійного** виправлення помилок, виявлених у податкових деклараціях за звітні (податкові) періоди минулих років (у т. ч. за 2019 рік) та січень 2020 року, протягом періоду проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) (з 01 березня по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину), платник податку на суму заниженого податкового зобов'язання повинен нарахувати штрафні санкції, передбачені п. 50.1 ст. 50 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ), та пеню відповідно до п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ за період після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання по податковим деклараціям за звітні (податкові) періоди минулих років, у яких самотійно виявлені помилки, до 01 березня 2020 року.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

САМОШТРАФ ПРИ ЗАНИЖЕННІ ПЗ

ЗІР 102.20.02

За заниження податкових зобов'язань за періоди ДО карантину самоштраф нараховується (навіть при поданні уточненки під час карантину)

Питання

Чи нараховуються штрафні санкції та пеня на суму заниженого податкового зобов'язання з податку на прибуток, якщо **самостій**не виправлення помилок, виявлених у Податкових деклараціях з податку на прибуток підприємств за звітні (податкові) періоди минулих років (у т. ч. за 2019 рік), здійснюється протягом періоду проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)?

Відповідь

Коротка:

Нормою п. 52 прим. 1 підрозд. 10 розд. ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ) визначено, що за порушення податкового законодавства, вчинені протягом періоду з 01 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), штрафні санкції не застосовуються.

Тобто, платник податку на прибуток, у якого податковий (звітний) період припадає на період дії карантину, має право у порядку, встановленому п. 50.1 ст. 50 ПКУ, по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), **самостій**но виправити помилки, що містяться у поданих ним Податкових деклараціях з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація) за звітні (податкові) періоди, які припадають на період дії карантину, без нарахування штрафних санкцій на суму заниженого податкового зобов'язання з податку на прибуток.

При цьому на підставі п. 46.4 ст. 46 ПКУ платник може подати доповнення до такої Декларації, складені за довільною формою, що вважатиметься невід'ємною її частиною. Таке доповнення подається з поясненням мотивів його подання.

У разі **самостій**ного виправлення помилок, допущених у Деклараціях за звітні (податкові) періоди минулих років (у т. ч. за 2019 рік), протягом проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) (з 01 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину), платник податку на суму заниженого податкового зобов'язання повинен нарахувати штрафні санкції, передбачені п. 50.1 ст. 50 ПКУ.

Пеня нараховується відповідно до п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ за винятком періоду дії карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ЗАНИЖЕННЯ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Що таке НЕДОПЛАТА

Недоплата — це заниження податкового зобов'язання звітного періоду.

Підтверджує це п. 120.2, пп. 39.5.5.4 ПКУ.

Тобто це різниця між податковими зобов'язаннями звітного періоду, коли помилки немає, і помилковими податковими зобов'язаннями.

Наприклад,

- після виправлення помилки податок на прибуток за 2018 р. склав **60 000 грн**, - **правильні дані**;
- в декларації за 2018 р. було задекларовано **50 000 грн** (в рядку 19 та 17) – **помилкова сума**.

Виходить було **занижено податок на прибуток на 10 000 грн. (60 000 – 50 000)**

Бухгалтерський облік збільшення/зменшення податкових зобов'язань з податку на прибуток

Поточного року

З коригуванням 98 рахунка

Дт 98 Кт 641/податок на прибуток – при донарахуванні

Дт 98 Кт 641/податок на прибуток - методом «сторно» – у разі зменшення податкових зобов'язань поточного року

Минулого року (років)

З використанням рахунка 44

Дт 44 Кт Кт 641/податок на прибуток – при донарахуванні

Дт Кт 641/податок на прибуток Кт 44 – у разі зменшення податкових зобов'язань минулого року

Лист Мінфіну від 22.07.2009 р.

№ 31-34000-20-10/19944

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

САМОШТРАФ

Штраф розраховують **у разі заниження суми податкових зобов'язань**, перемноживши суму недоплати на розмір самоштрафу.

Наприклад, недоплата склала 10 000 грн.

При виправленні помилки **уточнюючою декларацією** сума самоштрафу буде $10\ 000\ \text{грн} \times 3\% : 100\% = 300\ \text{грн}$.

При виправленні помилки **поточною декларацією** сума самоштрафу буде $10\ 000\ \text{грн} \times 5\% : 100\% = 500\ \text{грн}$.

Важливо: У разі самостійного виправлення помилок з податку на прибуток за 1 квартал, півріччя, три квартали та рік 2020 р. самоштраф не нараховується, бо ці періоди (гранична дата подання декларацій) припадають на карантин. За помилки з податку на прибуток з 1 березні по останній день місяця завершення карантину звільнено від відповідальності (п. 52-1 підр. 10 р. ХХ ПКУ)

Платник податку на прибуток, у якого податковий (звітний) період припадає на період дії карантину, має право у порядку, встановленому п. 50.1 ст. 50 ПКУ, з 01 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), самостійно виправити помилки, що містяться у поданих ним Деклараціях **за звітні (податкові) періоди, які припадають на період дії карантину, без нарахування штрафних санкцій на суму заниженого податкового зобов'язання з податку на прибуток**

ЗІР 102.20.02

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПЕРЕПЛАТА І ЗАНИЖЕННЯ ПЗ

Переплата не рятує від штрафів

Наявність переплати за особовим рахунком платника (за інтегрованою карткою) не рятує від штрафних санкцій за заниження податкових зобов'язань (зокрема й від самоштрафу в разі виправлення помилок за заниження податкових зобов'язань).

п. п. 50.1, 57.1 ПКУ

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПЕНЯ

При нарахуванні суми податкового зобов'язання, визначеного платником податків або податковим агентом, у тому числі у разі внесення змін до податкової звітності внаслідок самостійного виявлення платником податків помилок відповідно до ст. 50 ПКУ, - **після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання** (пп. 129.1.3 ПКУ).

На суми грошового зобов'язання, визначеного пп. 129.1.3 (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), нараховується пеня **за кожний календарний день прострочення у його сплаті, починаючи з 91 календарного дня**, що настає за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, включаючи день погашення, із розрахунку **100 % річних облікової ставки НБУ, діючої на кожний такий день**.

ПЕНЯ

Є переплата: чи нараховувати пеню при поданні уточнюючої декларації?

Пеня нараховується на занижену суму податкового зобов'язання при самостійному виправленні помилок у разі подання уточнюючої декларації (розрахунку) або уточнень у складі звітної (нової звітної) декларації (розрахунку), **незалежно від того, що у платника з відповідного податку є переплата.**

«Вісник. Офіційно про податки» новина від 14.01.2020 / 16:00

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПЕНЯ

Переплата не рятує від нарахування пені у разі заниження податкових зобов'язань

ЗІР 132.02

Питання

Чи необхідно нараховувати пеню на занижену суму податкового зобов'язання при самотійному виправленні помилок у разі подання уточнюючої декларації (розрахунку) або уточнень у складі звітної (нової звітної) декларації (розрахунку), якщо у платника податку з відповідного платежу є переплата?

Відповідь

Коротка:

Якщо станом на дату проведення нарахування грошових зобов'язань при самотійному виправленні помилок після спливу 90 календарних днів (270 календарних днів у разі здійснення платником податків **самотійного** коригування відповідно до п.п. 39.5.4 п. 39.5 ст. 39 Податкового кодексу України (далі – ПКУ)), наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, при поданні уточнюючої декларації (розрахунку) або уточнень грошового зобов'язання у складі звітної (нової звітної) декларації (розрахунку), незалежно від того, що у платника обліковуються надміру сплачені суми з відповідного платежу, пеня нараховується на занижену суму податкового зобов'язання за кожний календарний день прострочення у його сплаті, починаючи з 91 календарного дня (з 271 календарного дня у разі здійснення платником податків **самотійного** коригування відповідно до п.п. 39.5.4 п. 39.5 ст. 39 ПКУ), що настає за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, із розрахунку 100 відс. річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

РОЗРАХУНОК СУМИ ПЕНІ

$$П = ЗПЗ \times \Sigma (С_{НБУ} : 100\% : 365 \times K_{дн}) ,$$

де: **П** — сума пені (грн);

ЗПЗ — сума заниження податкових зобов'язань (недоплата) (грн);

K_{дн} — кількість календарних днів прострочення у сплаті, включаючи день сплати. При обчисленні **K_{дн}** слід врахувати, що починають рахувати пеню після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, тобто з 91 дня (пп. 129.1.3 ПКУ);

С_{НБУ} — облікова ставка НБУ у період прострочення сплати (%). Для переведення її у коефіцієнт у формулі її ділять на 100%.

Якщо рік високосний – при розрахунку беремо не 365, а 366 днів.

Важливо: Протягом періоду з 01 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), платникам податків **не нараховується пеня**, а нарахована, але не сплачена за цей період пеня підлягає списанню (п. 52-1 підрозд. 10 р. ХХ ПКУ)

Пеня нараховується відповідно до п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ **за винятком періоду дії карантину**, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19)

ЗІР 102.20.02

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

РОЗРАХУНОК СУМИ ПЕНІ

Формула розрахунку пені при самовиправленні

ЗІР 132.02

Питання

Як здійснюється розрахунок пені, передбаченої п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ, на суму несвоєчасно сплаченого грошового зобов'язання, визначеного платником податків?

Відповідь

Коротка:

Розрахунок пені, передбаченої п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 Податкового кодексу України, на суму несвоєчасно сплаченого грошового зобов'язання, визначеного платником податків, здійснюється за формулою:

Сума пені за 1 календарний день = сума грошового зобов'язання: $100 \% \times (\text{облікова ставка НБУ, діюча на такий календарний день: кількість днів у календарному році}) \%$.

У подальшому сума пені, розрахована за 1 календарний день, підлягає множенню на кількість календарних днів прострочення сплати, протягом яких діяла облікова ставка НБУ, що використана для підрахунку.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

РОЗРАХУНОК СУМИ ПЕНІ

Дата закінчення нарахування пені при самовиправленні за допомогою уточнюючої декларації

ЗІР 132.02

Питання

Який день вважається останнім днем закінчення нарахування пені для СГ, який самостійно виявив факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів: день подання уточнюючої декларації (розрахунку) або день зарахування коштів на відповідний казначейський рахунок?

Відповідь

Коротка:

Останнім днем закінчення нарахування пені для суб'єкта господарювання, який самостійно виявив факт заниження податкового зобов'язання минулих податкових періодів, вважається день подання уточнюючої декларації (розрахунку). При цьому суб'єкт господарювання повинен сплатити суму недоплати та штраф згідно зі ст. 50 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) та пеню відповідно до п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

РОЗРАХУНОК СУМИ ПЕНІ

Нарахування пені при самовиправленні податку на репатріацію за допомогою уточнюючої декларації

ЗІР 102.16

Питання

Як розраховується пеня у разі **самостійного** подання уточнюючої Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, якщо виплата доходу нерезиденту здійснена без утримання та сплати податку на доходи нерезидента, та який день вважається останнім днем сплати податку для відрахування 90 календарних днів?

Відповідь

Коротка:

Платник податку на прибуток, який **самостійно** виявив факт неутримання та/або несплати (неперерахування) до бюджету одночасно з виплатою доходів нерезиденту податку з таких доходів та подає уточнюючу Податкову декларацію з податку на прибуток підприємств (далі – уточнююча Декларація), має нарахувати пеню на суму не утриманого та не сплаченого податку на доходи нерезидента (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) за кожний календарний день прострочення у його сплаті, починаючи з 91 календарного дня, що настає за днем виплати нерезиденту доходів із джерелом їх походження з України, із розрахунку 100 відс. річних облікової ставки Національного банку України, діючої на кожний такий день. При цьому останнім днем закінчення нарахування такої пені вважається день подання уточнюючої Декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Облікова ставка НБУ для розрахунку пені

<https://bank.gov.ua/ua/monetary/stages/archive-rish>

Період	Річна облікова ставка НБУ
з 21.01.2017 р.	14,0%
з 14.04.2017 р.	13,0%
з 26.05.2017 р.	12,5%
з 27.10.2017 р.	13,5%
з 15.12.2017 р.	14,5%
з 26.01.2018 р.	16,0%
з 02.03.2018 р.	17,0%
з 13.07.2018 р.	17,5%
з 07.09.2018 р.	18,0%
з 26.04.2019 р.	17,5%
з 19.07.2019 р.	17,0%
з 06.09.2019 р.	16,5%
з 25.10.2019 р.	15,5%
з 13.12.2019 р.	13,5%
з 31.01.2020 р.	11,0%
з 13.03.2020 р.	10,0%
з 24.04.2020 р.	8,0%
з 12.06.2020 р.	6,0%
з 05.05.2021 р.	6,5%

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

РОЗРАХУНОК ПЕНІ

Приклад

Помилково в декларації з податку на прибуток за 2018 рік неправильно заповнений ряд. 17 та відповідно 19. Замість 10 000 грн, відображено 1000 грн.

Тобто занижено податок на прибуток на 9 000 грн. Виправляли помилку уточнюючою декларацією, яку подали 30 січня 2020 р. Граничний строк сплати податкових зобов'язань з податку на прибуток за 2018 р. у підприємства був 11 березня 2019 р.

Маємо заниження податкових зобов'язань з податку на прибуток за 2018 р. (ЗПЗ) = 9000 грн. Гранична дата сплати податкових зобов'язань за 2018 рік – 11 березня 2019 р. Спливає 90 днів за цією датою – 9 червня 2019 р. Тож з 10 червня 2019 р. розраховується пеня. Враховуємо, що у період заниження діяли різні ставки НБУ.

Підставляємо дані у формулу $P = 9000 \times C_{\text{НБУ}} : 100\% : 365 \times K_{\text{дн}}$. (у висококосний – 366)

Розрахунок пені

Дата		К-ть днів	Ставка НБУ (коефіцієнт)	Сума, грн
з	по			
10.06.2019	18.07.2019	39	0,175	$(9000 \times 0,175 : 365 \times 39) = 168,29$
19.07.2019	05.09.2019	49	0,170	$(9000 \times 0,170 : 365 \times 49) = 205,40$
06.09.2019	24.10.2019	49	0,165	$9000 \times 0,165 : 365 \times 49) = 199,36$
25.10.2019	12.12.2019	49	0,155	$(9000 \times 0,155 : 365 \times 49) = 187,27$
13.12.2019	31.12.2019	19	0,135	$(9000 \times 0,135 : 365 \times 19) = 63,25$
01.01.2020	30.01.2020	30	0,135	$(9000 \times 0,135 : 366 \times 30) = 99,59$
Разом				923,16

БУХОБЛІК САМОШТРАФУ І ПЕНІ

Дт 948 Кт 641/податок на прибуток/штраф

Дт 948 Кт 641/податок на прибуток/пеня

Різниць немає за самоштрафом, нарахованим підприємством при виправленні помилки

ЗІР 102.02

Питання

Чи враховуються суми штрафу та пені, нараховані платником податку при **само**стійному виправленні помилок за попередній податковий (звітний) період, у складі витрат при визначенні фінансового результату до оподаткування та чи здійснюється коригування сформованого фінансового результату до оподаткування на суми таких штрафів та пені?

Відповідь

Коротка:

Суми штрафу та пені, нараховані платником податку при **само**стійному виправленні помилок за попередній податковий (звітний) період визнаються витратами згідно з правилами бухгалтерського обліку при визначенні фінансового результату до оподаткування. При цьому на суму таких штрафів та пені податкова різниця для збільшення фінансового результату до оподаткування не виникає.

Водночас, з питання відображення у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності виправленого податку на прибуток, нарахованих сум штрафу та пені доцільно звернутись до Міністерства фінансів України.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ПОМИЛКА У РЯДКУ 01 ДЕКЛАРАЦІЇ

Чи виправляти помилку щодо суми бухдоходу, який відобразили у ряд. 01?

Дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку

01

Так, виправляти, хоч на об'єкт оподаткування це прямо і не впливає. В тій ситуації коли критерій 20 млн грн/40 млн грн зачепила неточність.

Для виправлення помилки потрібно подати уточнюючу декларацію з правильно заповненими рядками (зокрема і рядком 01). **Ні штрафу, ні пені не буде, якщо така помилка не вплинула на базу оподаткування податком на прибуток** (тобто, якщо помилка у рядку 01 не потягла рядок 02, чи не привела до незастосування різниць, коли вони мали б використовуватися (якщо неправильно розраховано 20-мільйонній (а з 2020 – 40-мільйонний критерій)).

На практиці підприємство занизило рядок 01 у 2018 р. - **показали менше 20 млн грн, хоч сума була в фінзвітності правильна і більша цієї суми**, при цьому декларацію подають щокварталу (правильно). Контролери говорили про заниження річної суми податку на прибуток. Аргументували помилкою в періоді подання декларації (на їх думку мала бути лише річна декларація, а не кварталні) і невизнавали кварталні декларації та відповідно говорили про помилку в рядку 18 річної декларації. Тобто рядок 19 в річній декларації занижений. Та для періодичності подання декларації вагомо, які суми у фінзвітності (п. 137.4, 137.5 ПКУ)

ПОМИЛКА У РЯДКУ 01, 02 ДЕКЛАРАЦІЇ

ПОМИЛКА: Показники, що відображені в декларації в р.1 «Дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку» та в р.2 «Фінансовий результат до оподаткування (прибуток або збиток), визначений у фінансовій звітності відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку чи міжнародних стандартів фінансової звітності (+, -)», не відповідають показникам, які відображеним у фінансовій звітності (Звіт про фінансові результати ф.№2).

Що варто пам'ятати:

Дані рядка 01 декларації повинні відповідати сумі рядків 2000, 2120, 2200, 2220, 2240 Звіту про фінансові результати (форми № 2). Дані рядка 02 декларації повинні відповідати даним рядка 2290 (у разі отримання прибутку) або рядка 2295 (у разі отримання збитку) форми № 2. Слід враховувати, що прибуток (рядок 2290 форми №2) переноситься до декларації із додатним значенням, а збиток (рядок 2295 форми №2) вказують зі знаком «-».

До чого призведе:

Якщо є факт невірною перенесення, ця помилка може бути виправлена платником самостійно або контролюючим органом за результатами камеральної перевірки шляхом складання відповідного акту та застосування передбаченої відповідальності (фінансової та/або адміністративної).

«Вісник. Офіційно про податки» новина від 02.09.2019 / 14:50

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

НЕМАЄ ВІДМІТКИ ПРО НЕЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИЦЬ

Забули поставити відмітку в декларації про незастосування різниць

Вихід – подати уточнюючу декларацію з усіма правильними даними, у т. ч. і з відміткою про прийняте рішення та його реквізитами

ЗІР 102.20.02

Питання

Чи може платник податків після подання Податкової декларації з податку на прибуток підприємств з незаповненою інформацією про наявність прийнятого рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на усі різниці, визначені відповідно до положень розд. III ПКУ, використати право про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування шляхом подання уточнюючого розрахунку?

Відповідь

Коротка:

Платник податку на прибуток може скористатися правом про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на різниці, визначені розд. III Податкового кодексу України подавши уточнюючу Податкову декларацію з податку на прибуток підприємств, зазначивши в ній про прийняте рішення про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИТРАТИ ПОКАЗАЛИ НЕ У ТОМУ ПЕРІОДІ, ЩО ПОТРІБНО

Коли виправляти треба, а коли можна все залишити без змін?

Якщо помилка **позаминулорічна** – однозначно варто виправляти. Найкраще – уточнюючою декларацією.
А ось за 2020 р. – слід врахувати, що штрафу не буде.

До чого призведе:

Зниження податкових зобов'язань звітного періоду, у якому відображено витрати, які до нього не належать.

Скажімо, витрати мали бути відображені у 2018 р., а показали у 2019 р. Той факт, що у 2018 завищено податок на прибуток (бо не показано витрат) не звільнить від відповідальності за зниження податкових зобов'язань 2019 р.

Якщо помилка **поточного року**, а саме попередніх періодів звітного року – можна включити в поточні?
Скажімо, витрати треба було показати у 1 кв. 2021 р., а показали у півріччі 2021 р.

До чого призведе:

Не буде заниження податкових зобов'язань 1 кв., як не буде заниження півріччя, адже заповнюється наростаючим підсумком. Щоправда, [можуть говорити про викривлення рядка 19](#) (він би був більшим за другий квартал), хоч 17 правильно заповнений.

Та тут можна аргументувати: у бухобліку помилка поточного року виправляється за допомогою бухдовідки і відображається в бухгалтерських реєстарх у звітному періоді виявлення (Положення № 88)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Помилка у фінзвітності, яка не викривила базу оподаткування (фінрезультат)

Чи треба виправляти і направляти у ДПСУ фінзвітність, якщо декларація з податку на прибуток правильна. Лише у фінзвітності, як додатку до декларації, неточність

Ні, можна не переподавати фінзвітність, якщо декларація правильна. Але є право і подати уточнюючу у той же спосіб, що подавалася звітна

Питання

Чи необхідно подавати до контролюючого органу виправлену фінансову звітність та яким чином, якщо виявлені помилки у фінансовій звітності вплинули/не вплинули на показники Податкової декларації з податку на прибуток підприємств?

Відповідь

Коротка:

Підприємства можуть подавати уточнену фінансову звітність на заміну раніше поданої фінансової звітності за результатами проведення аудиторської перевірки, з метою виправлення самостійно виявлених помилок або з інших причин. Подання та оприлюднення уточненої фінансової звітності здійснюються у такому самому порядку, як і фінансової звітності, що уточнюється.

Якщо внаслідок виявлених у фінансовій звітності помилок підлягають уточненню показники Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація), таке уточнення здійснюється відповідно до положень Податкового кодексу України:

із поданням до уточнюючої Декларації уточненої фінансової звітності за відповідний звітний період; у складі звітної Декларації з поданням до додатка ВП фінансової звітності за звітний (податковий) період, що уточнюється, із зазначенням позначки в таблиці 3 «Наявність поданих до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств додатків – форм фінансової звітності за звітний (податковий) період, що уточнюється» додатка ВП до Декларації.

Якщо показники уточнюючої фінансової звітності не вплинули на показники Декларації, платник податку подає уточнюючу фінансову звітність за відповідний звітний період у такому самому порядку, як і фінансову звітність, що уточнюється, без подання уточнюючої Декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ УТОЧНЮЮЧОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Правило 1. За допомогою уточнюючої декларації можна виправити помилки **одного звітного періоду**. Тож скільки звітних періодів виправляється – стільки уточнюючих декларацій потрібно скласти та подати.

Правило 2. Уточнюючу декларацію заповнюють **за формою, що діє на дату її подання**. Нині чинною є форма, затверджена наказом Мінфіну від 20.10.2015 р. № 897 – у редакції наказу Мінфіну від 29.10.2020 р. № 649.

Це фактично форма декларації лише **з відміткою в полі 1 шапки «Уточнююча»**.

В полях 2 та 3 шапки проставляють звітний період, що виправляється.

ВИПРАВЛЕННЯ УТОЧНЮЮЧОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

У рядку 2 і 3 уточнюючої декларації записують звітний період, який уточнюють

ЗІР 102.20.02

Питання

Як заповнюються поля 2 та 3 при поданні уточнюючої Податкової декларації з податку на прибуток підприємств?

Відповідь

Коротка:

У разі уточнення показників у складі звітної (звітної нової) Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація), поле 2 «Звітний (податковий) період» та поле 3 «Звітний (податковий) період, що уточнюється» заповнюються одночасно. При цьому у полі 2 зазначається звітний (податковий) період, за який подається Декларація, а у полі 3 - звітний (податковий) період, який уточнюється.

У разі подання уточнюючої Декларації у полі 2 «Звітний (податковий) період» та у полі 3 «Звітний (податковий) період, що уточнюється» відображається звітний (податковий) період, що уточнюється.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ УТОЧНЮЮЧОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Звітний період – той, який уточнюють

ЗІР 102.20.02

Питання

Який звітний період необхідно обрати при створенні уточнюючої Податкової декларації з податку на прибуток підприємств в ЕК?

Відповідь

Коротка:

Податкова декларація з податку на прибуток підприємств з типом документа «Уточнююча» (далі – уточнююча Декларація) подається за звітний (податковий) період, показники якого уточнюються.

Відповідно при створенні уточнюючої Декларації в режимі «Введення звітності» приватної частини (особистого кабінету) Електронного кабінету користувачем обирається звітний (податковий) період, показники якого уточнюються, а саме, звітний рік та тип звітного періоду: І квартал або Півріччя або 9 місяців (Три квартали) або Рік.

При цьому, дані у рядку 2 заголовної частини уточнюючої Декларації про звітний (податковий) період (за який подається уточнююча Декларація) заповнюються в автоматичному режимі та не повинні коригуватись користувачем, а у рядок 3 заголовної частини уточнюючої Декларації користувачем в обов'язковому порядку вносяться дані про звітний (податковий) період, який уточнюється, аналогічні даним з рядка 2 заголовної частини уточнюючої Декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ УТОЧНЮЮЧОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Правило 3. До уточнюючої декларації подають додатки, якщо відповідні рядки, які ці додатки мають розкривати, заповнюються.

У разі виправлення помилок в уточнюючій декларації з податку на прибуток підприємств платник податку **може повторно не подавати додатки** до такої уточнюючої декларації та фінансову звітність за умови, що показники відповідних рядків декларації та фінансової звітності, які були подані з декларацією за відповідні звітні (податкові) періоди, що уточнюються, не підлягають виправленню.

ІПК від 22.04.2019 р. [№ 1731/6/99-99-15-02-01-15/ІПК](#)

Рекомендуємо подати усі потрібні додатки, навіть якщо вони були оформлені правильно без помилки

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ УТОЧНЮЮЧОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Додатки до уточнюючої декларації

ЗІР 102.19

Питання

Чи подається додаток ПП до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств у разі **самостійного** виправлення помилок платником податку за минулий податковий (звітний) період до 01.01.2020, в якому він користувався пільгою та подавав Звіт про суми податкових пільг?

Відповідь

Коротка:

У разі **самостійного** виправлення помилок платником податку за минулий податковий (звітний) період до 01.01.2020, в якому він користувався пільгою та подавав Звіт про суми податкових пільг, такий платник має право відповідно до ст. 50 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) виправити помилки шляхом подання уточнюючої Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація) з заповненням усіх відповідних додатків до неї, у тому числі додатка ПП. При цьому про наявність додатків, які подаються разом з уточнюючою Декларацією, платник податку зазначає в таблиці основної частини Декларації «Наявність додатків».

На підставі п. 46.4 ст. 46 ПКУ платник може подати доповнення до уточнюючої Декларації, складені за довільною формою, що вважатиметься невід'ємною її частиною. Таке доповнення подається з поясненням мотивів його подання. Про цей факт платник зазначає у спеціально відведеному місці в Декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ФІНЗВІТНІСТЬ РАЗОМ З УТОЧНЮЮЧОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Якщо подають уточнюючу декларацію за період у якому фінзвітність правильна, тобто показники фінансової звітності за такий період **не підлягають виправленню**

з уточнюючою Декларацією платник податку може не подавати фінансову звітність повторно

Якщо подають уточнюючу декларацію за період у якому у фінзвітності помилка, тобто показники фінансової звітності за такий період **підлягають виправленню**

платник податків повинен подати разом з уточнюючою Декларацією виправлену фінансову звітність

При поданні фінзвітності в електронному вигляді уточнююча Декларація в електронному вигляді подається після подання виправленої фінзвітності. Якщо платник податку (у т. ч., який подає уточнюючу Декларацію в електронному вигляді) подає виправлену фінансову звітність у паперовому вигляді, то така фінансова звітність подається до контролюючого органу за основним місцем обліку з супровідним листом

Незалежно від того виправляються показники фінансової звітності чи ні, при поданні уточнюючої Декларації у таблиці «Наявність додатків» проставляється позначка у графі «П(С)БО» або «МСФЗ» графі «ФЗ» та зазначаються **відомості про форми фінансової звітності**, які були подані/подаються до контролюючого органу.

Платники податку мають право скористатися нормами п. 46.4 ст. 46 Податкового кодексу України щодо подання доповнення до уточнюючої Декларації, яке може бути складено за довільною формою та буде використано контролюючим органом при аналізі показників такої Декларації. У такому разі платник зазначає про цей факт у спеціально відведеному місці в Декларації, а доповнення до Декларації вважатиметься невід'ємною її частиною

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ УТОЧНЮЮЧОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Фінзвітність до уточнюючої декларації

ЗІР 102.20.02

Питання

Чи подається та яким чином разом з уточнюючою Податковою декларацією з податку на прибуток підприємств фінансова звітність та чи проставляється позначка про одночасне її подання, якщо показники раніше поданої фінансової звітності, не підлягають (підлягають) виправленню?

Відповідь

Коротка:

Якщо в Податковій декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація) за минулий звітний (податковий) період виявлені помилки, а показники фінансової звітності за такий період не підлягають виправленню, то з уточнюючою Декларацією платник податку може не подавати фінансову звітність повторно.

У разі виявлення помилок у фінансовій звітності платник податків повинен подати разом з уточнюючою Декларацією виправлену фінансову звітність.

При поданні фінансової звітності в електронному вигляді уточнююча Декларація в електронному вигляді подається після подання виправленої фінансової звітності.

Якщо платник податку (у т. ч., який подає уточнюючу Декларацію в електронному вигляді) подає виправлену фінансову звітність у паперовому вигляді, то така фінансова звітність подається до контролюючого органу за основним місцем обліку з супровідним листом.

Незалежно від того виправляються показники фінансової звітності чи ні, при поданні уточнюючої Декларації у таблиці «Наявність додатків» проставляється позначка у графі «П(С)БО» або «МСФЗ» графи «ФЗ» та зазначаються відомості про форми фінансової звітності, які були подані/подаються до контролюючого органу.

Платники податку мають право скористатися нормами п. 46.4 ст. 46 Податкового кодексу України щодо подання доповнення до уточнюючої Декларації, яке може бути складене за довільною формою та буде використане контролюючим органом при аналізі показників такої Декларації. У такому разі платник зазначає про цей факт у спеціально відведеному місці в Декларації, а доповнення до Декларації вважатиметься невід'ємною її частиною.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ УТОЧНЮЮЧОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Правило 4. Заповнюють уточнюючу декларацію так, ніби помилки періоду, що виправляється, не було. Тобто у всіх рядках зазначають правильні дані (з 01 по 25)

Правило 5. Результат помилки відображають у розділі «Виправлення помилок» у *ряд. 26 – 30* уточнюючої декларації. А за помилками з податку на репатріацію при виплаті доходів нерезидентам (*ряд. 31–34*). За авансовими внесками - рядок 27 та 29-30 декларації.

Показник	Рядок уточнюючої декларації
Зниження податку на прибуток відображають у декларації	26
Завищення податку на прибуток	26 тільки зі знаком «-»
Самоштраф 3%	30
Пеня	29

Для завищення/зниження авансових внесків при виплаті дивідендів – ряд. 27. Виправлення помилок з податку на репатріацію – ряд. 31 - 34.

Правило 6. Недоплату і штраф у разі зниження податкових зобов'язань слід сплатити до(!) подання уточнюючої декларації. Самоштраф за порушення «періоду карантину» не нараховується.

Правило 7. Слід проаналізувати, чи не вплинула помилка на результати наступних періодів

ВИПРАВЛЕННЯ УТОЧНЮЮЧОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Заповнення рядка 18 декларації, що подається після виправлення помилки
ПОТОЧНОГО року

ЗІР 102.20.02

Питання

Яка сума податкового зобов'язання зазначається у рядку 18 уточнюючої Податкової декларації з податку на прибуток підприємств або додатка ВП до декларації за наступний звітний (податковий) період року?

Відповідь

Коротка:

Якщо допущена помилка виправляється шляхом подання уточнюючої Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація), то враховуючи, що показники розраховуються наростаючим підсумком, платник податку повинен надати уточнюючу Декларацію за звітний (податковий) період, в якому було допущено помилку, разом з уточнюючими Деклараціями за послідовні податкові періоди звітного року, у тому числі Декларацію за рік.

При цьому у рядку 18 уточнюючої Декларації за звітний (податковий) період, наступний за звітним періодом, що уточнюється, зазначається показник рядка 17 Декларації за попередній звітний (податковий) період з урахуванням уточнень за попередні періоди звітного року.

Якщо виправлення такої помилки здійснюється у звітній (звітній новій) Декларації, то за звітний (податковий) період, в якому була допущена помилка, заповнюється окремий додаток ВП.

При цьому, у складі звітної Декларації можуть бути уточнені показники за один звітний період та поданий один додаток ВП.

У рядку 18 додатка ВП за звітний (податковий) період, наступний за звітним періодом, що уточнюється, зазначається показник рядка 17 Декларації за попередні звітні (податкові) періоди звітного року з урахуванням уточнень.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ ПОТОЧНОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Правило 1. За допомогою поточної декларації можна виправити будь-яку кількість помилок з податку на прибуток **ОДНОГО звітнього періоду**. В шапці в полі 3 звітної декларації вказують, який період виправляють.

Правило 2. Під час виправлення помилок із допомогою поточної декларації заповнюють **додаток ВП** «Розрахунок податкових зобов'язань за період, у якому виявлено помилку(и)». В декларації при цьому в полі для відміток, які додатки подаються ставлять позначку «+» у комірку ВП.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОТОЧНОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Правило 3. Додаток ВП заповнюють так, ніби помилки періоду, що виправляється, не було. Тобто це фактично правильно заповнена декларація за період, коли була допущена помилка(и), якої зараз позбуваються.

Фактично додаток ВП складається з трьох таблиць:

Таблиця 1. Врахування помилки(ок) у звітному (податковому) періоді, наступному за періодом, за який виявлено помилку. В ній якраз і наводяться правильні дані періоду, який виправляється;

Таблиця 2. Результати виправлення помилок(ки). Назва говорить сама за себе – відображають результати помилки.

Таблиця 3. Наявність поданих до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств додатків - форм фінансової звітності за звітний (податковий) період, що уточнюється.

Тож фінзвітність за період який виправляється має бути подана як додаток до додатка ВП.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОТОЧНОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Правило 4. Додатки до рядків додатка ВП не подаються.

ЗІР 102.20.02

Питання

Чи подаються відповідні додатки з виправленими показниками до рядків таблиці 1 додатка ВП до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств?

Відповідь

Коротка:

Додатки до рядків таблиці 1 «Врахування помилки(ок) у звітному (податковому) періоді, наступному за періодом, за який виявлено помилку» додатка ВП до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (далі – таблиця 1 додатка ВП), на які є посилання в таблиці 1 додатка ВП, не заповнюються та не подаються.

Разом із Податковою декларацією з податку на прибуток підприємств платник податків має подати доповнення до неї, складене за довільною формою, з поясненням проведених виправлень.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВИПРАВЛЕННЯ ПОТОЧНОЮ ДЕКЛАРАЦІЄЮ

Правило 5. У разі виявлення заниження податкового зобов'язання платник нараховує самоштраф — **5% від суми недоплати** (п. 50.1 ПКУ). Виняток – звільнення від відповідальності за помилки «карантинного» періоду з 1 березня по останній день місяця закінчення карантину

Правило 6. **Недоплату та штраф сплачують одночасно з податковими зобов'язаннями поточного звітного періоду.**

Правило 7. За наявності недоплати платник самостійно нараховує пеню (пп. 129.1.3 ПКУ). При цьому з 91 дня від граничної дати сплати до дня погашення включно. «Карантинний» період – без пені.

Показник	Рядок
Заниження податку на прибуток відображають у декларації	26
Завищення податку на прибуток	26 тільки зі знаком «-»
Самоштраф 5%	28
Пеня	29

Для завищення/заниження авансових внесків при виплаті дивідендів – ряд 27. виправлення помилок з податку на репатріацію – ряд. 31 - 34.

Правило 8. Слід проаналізувати, чи не вплинула помилка на результати наступних періодів.

Занизили податок на прибуток

Помилково в декларації з податку на прибуток за 2019 рік неправильно заповнений ряд. 17 та відповідно 19. Замість 30 000 грн, відображено 10 000 грн. Тобто занижено податок на прибуток на 20 000 грн. Виправляють помилку **уточнюючою декларацією**, яку подають 18 березня 2021 р. Пеня не нараховується, бо хоч і минуло 90 днів з граничної дати сплати, але в «карантинний період пеня не нараховується»

Збільшення (зменшення) податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду, що уточнюється(позитивне (від'ємне) значення (рядок 19 – рядок 19 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, яка уточнюється, або рядок 35 – рядок 35 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, яка уточнюється)) або рядок 26 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33, 35 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (+, -)	26	20 000
Збільшення (зменшення) податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду з авансового внеску при виплаті дивідендів, що уточнюється(позитивне (від'ємне) значення (рядок 22 – рядок 22 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, яка уточнюється)) або рядок 27 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (+, -)	27	-
Сума штрафу (5 %) при відображенні недоплати у складі Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, що подається за звітний (податковий) період, наступний за періодом, у якому виявлено факт заниження податкового зобов'язання (рядок 28 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств)	28	-
Пеня, нарахована на виконання вимог підпункту 129.1.3 пункту 129.1 статті 129 розділу II Податкового кодексу України, або рядок 29 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств	29	-
Сума штрафу (3 %)при відображенні недоплати в уточнюючій Податковій декларації з податку на прибуток підприємств	30	600

Занизили податок на прибуток

Якщо помилка в першому кварталі – уточнюючі подавати за кожен звітний період чи можна лише за рік?

Так, потрібно виправляти кожен період.

ЗІР 102.20.02

Якщо допущена помилка виправляється шляхом подання уточнюючої Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація), то враховуючи, що показники розраховуються наростаючим підсумком, платник податку повинен надати уточнюючу Декларацію за звітний (податковий) період, якому було допущено помилку, разом з уточнюючими Деклараціями за послідовні податкові періоди звітного року, у тому числі Декларацію за рік.

При цьому у рядку 18 уточнюючої Декларації за звітний (податковий) період, наступний за звітним періодом, що уточнюється, зазначається показник рядка 17 Декларації за попередній звітний (податковий) період з урахуванням уточнень за попередні періоди звітного року.

Якщо виправлення такої помилки здійснюється у звітній (звітній новій) Декларації, то за звітний (податковий) період, в якому була допущена помилка, заповнюється окремий додаток ВП.

При цьому, у складі звітної Декларації можуть бути уточнені показники за один звітний період та поданий один додаток ВП.

У рядку 18 додатка ВП за звітний (податковий) період, наступний за звітним періодом, що уточнюється, зазначається показник рядка 17 Декларації за попередні звітні (податкові) періоди звітного року з рахуванням уточнень.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Занизили податок на прибуток

У рядку 06 правильна сума податку на прибуток, а ось в рядках 17 та 19 через технічну помилку відсутні суми. До бюджету податок сплачено. Чи буде заниження та штраф?

Нажаль, ПКУ не розрізняє в зв'язку з чим виникла помилка. **Важливий факт - занижений податок на прибуток, а саме - податкові зобов'язання звітного періоду.** А такі фіксуються в рядку 17 (податківці ж для відображення по особовій картці беруть рядок 19, тому то й для розрахунку суми заниження в уточнюючій декларації в рядку 26 у формулі прописано порівняння рядків 19 помилковою і правильної декларації). Тому, на жаль, факт арифметичної помилки (в т. ч. і через неухважність) не звільняє від відповідальності, навіть в разі своєчасної оплати податку. Адже сума, записана в рядку 17 (19) є задекларованою узгодженою сумою податкових зобов'язань за звітний період (наростаючим підсумком - в рядку 17 і за останній квартал звітного періоду - в рядку 19).

Не застосовується відповідальність, якщо арифметична помилка не призвела до заниження податкових зобов'язань, тобто якби в даному випадку не вплинула на значення рядків 17 та 19 (Головне управління ДФС у Тернопільській області «Арифметичний або методологічна помилка в податковій декларації: що з ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ платника» <http://tr.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/362579.html>)

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Занизили податок на прибуток

Якщо помилка – технічна, а податок сплачено вчасно і в повній сумі правильний

В стінах суду в схожій ситуації вдається довести, що заниження рядка 19 - технічна помилка. При цьому було сплачено належну суму податку до бюджету. І оскільки податкові зобов'язання сплачено, підприємство апелює до відсутності умислу і того, що бюджет на постраждав, оскільки вся сума була сплачена вчасно

Рішення Окружного адмінсуду м.Києва від 30.08.2019 у справі № 826/4321/18

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/84010375>

Постанова Шостого апеляційного адмінсуду від 20.03.2019 р. у справі № 826/10880/18

<http://reyestr.court.gov.ua/Review/80727241>

«колегія суддів зазначає, що при прийнятті рішень за результатами виявлення помилок (у тому числі технічних), які призвели, у тому числі, і до нарахування штрафних санкцій, у кожному конкретному випадку слід об'єктивно враховувати причини та обставини, що призвели до виникнення таких помилок і застосовувати штрафні санкції за наявності достатніх підстав щодо намірів навмисного ухилення від сплати податкових зобов'язань із врахуванням розмірів заниження об'єкта оподаткування»

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Завищено суму податку

Штрафу та пені за помилку, в результаті якої завищено суму податку, не буде.

Максимум - адмінштраф за порушення порядку податкового обліку (ст. 163¹ КпАП) – від 85 до 170 грн (за повторне – від 170 до 255 грн)

Завищили податок на прибуток

Помилково в декларації з податку на прибуток за 2019 рік неправильно заповнений ряд. 17 та відповідно 19. Замість 20 000 грн, відображено 40 000 грн. Тобто **завищено податок на прибуток на 20 000 грн**. виправляють помилку уточнюючою декларацією.

Збільшення (зменшення) податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду, що уточнюється(позитивне (від'ємне) значення (рядок 19 – рядок 19 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, яка уточнюється, або рядок 35 – рядок 35 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, яка уточнюється)) або рядок 26 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33, 35 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (+, -)	26	- 20 000
Збільшення (зменшення) податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду з авансового внеску при виплаті дивідендів, що уточнюється(позитивне (від'ємне) значення (рядок 22 – рядок 22 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, яка уточнюється)) або рядок 27 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (+, -)	27	-
Сума штрафу (5 %) при відображенні недоплати у складі Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, що подається за звітний (податковий) період, наступний за періодом, у якому виявлено факт заниження податкового зобов'язання (рядок 28 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств)	28	-
Пеня, нарахована на виконання вимог підпункту 129.1.3 пункту 129.1 статті 129 розділу II Податкового кодексу України, або рядок 29 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26-29, 31-33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств	29	-
Сума штрафу (3 %)при відображенні недоплати в уточнюючій Податковій декларації з податку на прибуток підприємств	30	-

Завищили податок на прибуток

Важливо: не можна зафіксувати суму завищення більшу, ніж розмір податкових зобов'язань, який був задекларований в помилковій декларації.

Окажімо, за 2019 р. вображено:

- у рядку 17 - 20 000 грн податкових зобов'язань з податку на прибуток;
- мав бути збиток у рядку 04 -300 000, тобто узагалі податку на прибуток до сплати не було б, якби не помилка.

Тому в рядку 26 з мінусом фіксуємо -20 000 грн (як сума, на яку слід зменшити податкові зобов'язання)

Не врахували збиток як різницю

Податковий збиток — це від’ємне значення об’єкта оподаткування податком на прибуток. Його відображають у рядку 04 декларації з податку на прибуток.

Об’єкт оподаткування (рядок 02 + рядок 03PI) (+, -)	04
---	----

Для врахування збитку попереднього року підприємству потрібно заповнити рядок 3.2.4 додатка PI

лист від 14.03.2016 р. № 5455/6/99-99-19-02-01-15

3.2.4	Сума від’ємного значення об’єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років (підпункт 140.4.2 пункту 140.4 статті 140 розділу III Податкового кодексу України)
-------	--

Ця різниця дія як для тих, хто зобов'язаний використовувати різниці, так і для тих, хто скористався правом із пп. 134.1.1 ПКУ і відмовився від різниць, бо бухдохід не більше 40 млн грн (а до 2020 р. – 20 млн грн)

Підприємство за результатами 2019 року мало від’ємне значення об’єкта оподаткування (мінус у рядку 04 декларації) у сумі -10000 грн.

Податковий збиток за 2019 рік має відобразитися в рядку 3.2.4 додатка PI декларації за 1 квартал 2020 року (якщо підприємство звітує щокварталу) і подальші періоди 2020 року. Якщо раз за рік – то в рядку 3.2.4 додатка PI декларації за 2020 рік.

Не врахували збиток як різницю

Правила виправлення

1. Подати уточнюючу декларацію за звітний період, у якому був збиток. Заповнити її так, ніби помилки не було.

Наприклад, не задекларовано збиток у рядку 04 декларації за 2019 р.

В уточнюючій декларації за 2019 рік потрібно правильно заповнити її рядки — зокрема відобразити правильну суму збитку.

Далі необхідно поглянути, чи було задекларовано в помилковій декларації 2019 року податок на прибуток. Якщо так, то саме його сума буде завищенням податку на прибуток того періоду. Адже після виправлення помилки маємо збиток.

Окажімо, у рядках 17 та 19 декларації за 2019 рік було відображено 2000 грн податку на прибуток. Після виправлення помилки маємо, скажімо, збиток у рядку 04 — - 6000 грн. Тоді в уточнюючій декларації за 2019 рік слід відобразити правильні дані (зокрема й у рядку 04 показати - 6000 грн) і, відповідно, наявність завищення — і становить воно 2000 грн, а показують його в рядку 26 зі знаком «-» (мінус).

Оскільки помилка 2019 року не призвела до заниження податку на прибуток, то рядки 27–34 заповнювати не потрібно. Ані самоштрафу, ані пені за таку помилку не буде. За бажання можна докласти пояснення до декларації, у якому прописати, що помилка полягала в неправильному відображенні суми від’ємного значення об’єкта оподаткування — і вказати суму. Разом з уточнюючою декларацією за 2019 рік слід також подати до ДПСУ правильну фінзвітність за 2019 рік (п. 46.2 ПКУ).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Не врахували збиток як різницю

2. Переносимо збиток, який уже задекларували, у наступний звітний період – через виправлення помилки в додатку РІ і рядку 03 (тобто заповнюємо уточнюючу декларацію).

За нашим прикладом показуємо збиток 2019 року в 2020 році – виправлення помилки в **рядку 3.2.4** «Сума від’ємного значення об’єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років (підпункт 140.4.2 пункту 140.4 статті 140 розділу III Податкового кодексу України)» **дodatка РІ**.

Якщо підприємство звітувало щокварталу в 2020 році, доведеться виправляти кожен із періодів. Адже така помилка позначилася на показниках всіх періодів, зокрема, могла призвести й до неправильної суми податку на прибуток за квартал, півріччя та три квартали 2020 року й рік.

Тож доведеться подати аж 5 уточнюючих декларацій – за 2019 рік і за чотири звітні періоди 2020 року. Це пов’язано з тим, що декларація заповнюється наростаючим підсумком.

ЗІР 102.20.02:

«Якщо допущена помилка виправляється шляхом подання уточнюючої Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація), то враховуючи, що показники розраховуються наростаючим підсумком, платник податку повинен надати уточнюючу Декларацію за звітний (податковий) період, в якому було допущено помилку, разом з уточнюючими Деклараціями за послідовні податкові періоди звітного року, у тому числі Декларацію за рік».

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Завищено збиток з податку на прибуток

У рядку 04 з мінусом (тобто від'ємне значення об'єкта оподаткування) відобразили більшу суму, ніж потрібно

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Завищено збиток з податку на прибуток

Помилково в декларації з податку на прибуток за 2020 рік неправильно заповнений рядок 04 — замість - 3 000 грн, відображено - 30 000 грн. **Як із помилкою, так і після її виправлення, декларація лишається збитковою.** У який спосіб виправити помилку в рядку 04 і чи будуть штрафні санкції за її допущення? У нашому випадку про заниження податкових зобов'язань не йдеться (податок на прибуток не виникав — декларація як була збитковою, так і лишилася), отже, ані штрафу, ані пені не буде.

До слова: в одному із судових рішень щодо виправлення помилки збиткового підприємства суд зазначив: За I півріччя 2013 року підприємство задекларувало збитки в сумі 42814275 грн. Таким чином, у підприємства НЕ виникає податкове зобов'язання з податку на прибуток, відповідно, НЕ може й виникнути заниження суми грошового зобов'язання з податку на прибуток за I півріччя 2013 року».

(постанова Житомирського апеляційного адміністративного суду від 08.05.2014 р. у справі № 806/7976/13-а)

Виправити можна подавши уточнюючу декларацію за 2020 р. з правильними даними і можна докласти пояснення. Результативні рядки у розділі «Виправлення помилок» 26-34 будуть з прокресленнями.

Важливо – у рядку 26 не виникає недоплати (заниження)!

Та слід перевірити, яку суму збитку переносити у звітні періоди 2021 р. – має йти правильна, звісно лише після виправлення самого мінусу 2020..

За неправильне заповнення декларації може загрожувати **адмінштраф** за неправильне ведення податкового обліку. Його сума за КпАП — від 85 до 170 грн, а за повторне протягом року — від 170 до 255 грн (ст. 163¹ КпАП).

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Завищено збиток з податку на прибуток

АЛЕ...

ДФС вважає, що зменшення суми збитку при самотійному виправленні помилки є заниженням податкового зобов'язання.

І вимагає нарахувати на цю суму штраф і пеню.
Звісно на «карантинний період» не поширюється

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Помилка в рядку 18

(податок на прибуток попереднього періоду звітного року)

Підприємство завищило суму від'ємного значення рядка 19 декларації з податку на прибуток: замість -1 000 відобразило -10 000 грн

Податкові зобов'язання правильної та помилкової декларацій

Показники декларацій	Суми без помилки (відображені в уточнюючій декларації за 2019 р.)	Суми з помилкою (відображені в звітній декларації за 2019 р.)
Рядок 17 (податкові зобов'язання звітного періоду)	100 000	100 000
Рядок 18 (податкові зобов'язання попереднього звітного періоду поточного року)	101 000	110 000
Рядок 19 (податкові зобов'язання останнього кварталу)	- 1 000	- 10 000

Помилка в рядку 18

(податок на прибуток попереднього періоду звітнього року)

Результат виправлення помилки

Показники декларації	Варіант 1 - порівняння рядків 17	Варіант 2 - порівняння рядків 19
Рядок 26 (збільшення/зменшення) податкових зобов'язань)	— <i>(100 000 – 100 000 = 0 грн)</i>	9 000 <i>(-1 000 – (-10 000) = 9 000 грн)</i>
Рядок 29 (пеня)	—	—*
Рядок 30 (самоштраф 3%)	—	270 <i>(9 000 x 3% : 100% = 270 грн)</i>

* Пеню за заниження податкових зобов'язань із податку на прибуток починають нараховувати зі спливом 90 к.дн., наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання (пп. 129.1.3 ПКУ). А за період карантину (з 1 березня) не нараховують.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Завищено збиток з податку на прибуток

Податківці вважають, що при завищенні від'ємного значення у рядку 19 – штраф нараховується

ЗІР 102.20

Питання

Чи повинен платник податку нарахувати штрафні санкції згідно зі ст. 50 ПКУ та пеню у разі подання уточнюючої Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, якщо від'ємне значення показника у рядку 19 зменшується/збільшується?

Відповідь

Коротка:

При зменшенні від'ємного значення показника у рядку 19 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація), яка уточнюється, платник податку повинен нарахувати штрафні санкції згідно з п. 50.1 ст. 50 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) та пеню з урахуванням п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ. При збільшенні від'ємного значення показника у рядку 19 Декларації, яка уточнюється, нарахування штрафних санкцій ПКУ не передбачено.

Зменшення від'ємного значення рядка 19 Декларації, яка уточнюється, призводить до відображення у рядку 26 уточнюючої Декларації податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду, що уточнюється зі знаком «+», тобто податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду, що уточнюється, збільшується.

Збільшення від'ємного значення рядка 19 Декларації, яка уточнюється, призводить до відображення у рядку 26 уточнюючої Декларації податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду, що уточнюється зі знаком «-», тобто податкове зобов'язання звітного (податкового) періоду, що уточнюється, зменшується.

Отже, враховуючи алгоритм розрахунку рядка 26 Декларації, зменшення суми від'ємного значення у рядку 19 Декларації, яка уточнюється, свідчить про заниження платником податку податкового зобов'язання з податку на прибуток за результатами такого звітного періоду, а збільшення суми від'ємного значення у рядку 19 Декларації, яка уточнюється, свідчить про завищення платником податку податкового зобов'язання з податку на прибуток за результатами такого звітного періоду.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Помилка в рядку 18

(податок на прибуток попереднього періоду звітнього року)

Основний контраргумент: у платника не виникає податкових зобов'язань за останній квартал - в рядку 19 мінусове значення як в помилковій так і в правильній декларації.
Погодьтеся не можна занижити неіснуючих податкових зобов'язань.

Судова практика – в основному на користь платника податків (щоправда, часто вдаються до експертного висновку)

- Рішення Київського окружного адміністративного суду від 14.05.2018 р. у справі № 810/3343/17
- Ухвала ВАСУ від 05.04.2016 р. у справі № 826/953/15 (№ К/800/43537/15)
- Постанова Шостого апеляційного адміністративного суду від 20.03.2019 р. у справі № 826/10880/18
- Постанова Шостого апеляційного адміністративного суду від 26.02.2019 р. у справі № 826/3977/18
- Рішення Окружного адмінсуду м. Києва від 15.03.2019 р. у справі № 640/21181/18

Помилка з податку на репатріацію

Підприємство виплатило роялті нерезиденту-юрособі в сумі 1000 євро (курс НБУ 30 грн/євро) у липні 2020 р., однак не утримало податок на репатріацію.

Сума, податку, яку має сплатити до бюджету:

$30\ 000 \times 100 / (100 - 15) - 30\ 000 = 5\ 294$ грн.

Оскільки помилка «карантинного періоду» штрафу не буде, як і пеня не нараховується

Виправлення помилок з податку на прибуток, який утримується при виплаті доходів (прибутків) нерезидентів⁹

Збільшення (зменшення) податкового зобов'язання звітного (податкового) періоду, що уточнюється (позитивне (від'ємне) значення (рядок 25 - рядок 25 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, яка уточнюється)) або рядок 30 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26 - 29, 31 - 33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (+, -)	31	5 294
Сума штрафу (5 %) при відображенні недоплати у складі Податкової декларації з податку на прибуток підприємств, що подається за звітний (податковий) період, наступний за періодом, у якому виявлено факт заниження податкового зобов'язання (рядок 31 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26 - 29, 31 - 33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств)	32	-
Пеня, нарахована на виконання вимог підпункту 129.1.3 пункту 129.1 статті 129 розділу II Податкового кодексу України, або рядок 32 таблиці 2 додатка ВП до рядків 26 - 29, 31 - 33 Податкової декларації з податку на прибуток підприємств	33	-
Сума штрафу (3 %) при відображенні недоплати в уточнюючій Податковій декларації з податку на прибуток підприємств	34	-

Помилка з податку на репатріацію

Наслідки неподання додатка ПН, **навіть якщо податок сплачено**

Раніше контролери говорили, що навіть якщо податок сплачено, але його не відображено в додатку НП (не задекларовано) - загрожує відповідальність як за заниження податкових зобов'язант (у ЗІР 102.22 відсил до ст. 127 ПКУ). Зараз серед чинних такого роз'яснення немає, але найімовірніше підхід не змінився, лише відповідальність не за ст. 127, а за новою 125-1 ПКУ. Можна самостійно виправити, подавши уточнюючу декларацію з правильними даними, зокрема і з додатком ПН.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Помилка з податку на репатріацію

Заповнили декларацію без наростаючого принципу

Відображено дані в декларації за 1 півріччя звітного року без врахування даних попереднього звітного періоду (1 кварталу) щодо податку на репатріацію.

Як приклад: підприємством задекларовано в 1 кварталі 2020 року значну суму податку, що утримується при виплаті доходів (прибутків) нерезидентам в р. 23 ПН декларації з податку на прибуток. Виплат нерезидентам в 2 кварталі 2020 не було.

По формі декларації, затвердженої наказом Мінфіну від 20.10.2015 р. № 897 *квартальники*, розраховують різницю між рядками 23 і 24, і записують її в рядок 25.

При подачі декларації за 1-е півріччя 2020 року наростаючим підсумком підприємством залишено в р. 23 ПН декларації суму першого кварталу, але не пересено її до рядка 24 декларації «Сума податків, які утримуються при виплаті доходів (прибутків) нерезидентам за результатами попереднього звітного (податкового) періоду поточного року, з урахуванням уточнень (рядок 23 ПН Податкової декларації з податку на прибуток підприємств за попередній звітний (податковий) період поточного року)», що як наслідок призвело до **повторного формування** р. 25 «Сума податків, які утримуються при виплаті доходів (прибутків) нерезидентам, нарахованих за результатами останнього (звітного) податкового періоду» (рядок 23 ПН - рядок 24)».

Помилка з податку на репатріацію

Що варто пам'ятати:

Не перенесення даних першого кварталу відображається у звітності й призводить до **задвоєння нарахувань**. Вказану помилку підприємство виявляє після граничного терміну сплати, що призводить до несплати податку вчасно та як наслідок виникнення суми податкового боргу. Це виливається у так званий **технічний борг**.

До чого призведе:

Борг виправляється у подальшому – поданням уточнюючої декларації. Але все одно має свої негативні наслідки: зокрема, зіпсовану податкову історію. Тож будьте пильними й обачливими. Оскільки будь-яка – навіть технічна – помилка може в результаті коштувати дорого.

Помилка з дивідендного авансового внеску

Завищення/заниження авансового внеску з податку на прибуток, який сплачується при виплаті дивідендів, відображають **у рядку 27** уточнюючої декларації.

Заниження – з позитивним значенням.

Завищення – зі знаком «-» в рядку 27.

Якщо заниження – нараховують штраф та пеню (з 91 дня), крім «карантинного періоду».

Звісно додаток АВ заповнюють правильно, ніби помилки не було, як і усю уточнюючу декларацію.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Помилка з дивідендного авансового внеску

ЗІР 102.22

Діяло до 01.01.2020 Чи нараховуються штрафні санкції, пеня та яким чином вони розраховуються при самотійному виправленні помилок, якщо під час виплати дивідендів був нарахований та сплачений авансовий внесок у звітному (податковому) періоді, але не відображений у Податковій декларації з податку на прибуток підприємств (у тому числі за 2015 рік)?

У разі виправлення задекларованих сум авансових внесків при виплаті дивідендів, що мали бути сплачені за результатами звітних (податкових) періодів у звітній (звітній новій) Податковій декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація), платник податку відображає правильні показники у рядках 20 АВ, 21, 22 додатка ВП до Декларації та порівнюючи рядок 22 з відповідним рядком Декларації, яка уточнюється, **визначає суму збільшення податкового зобов'язання з авансового внеску при виплаті дивідендів, пені та штрафу у частині «Виправлення помилок»»** (рядки 27 - 29) Декларації.

У разі виправлення помилок в уточнюючій Декларації додаток ВП до Декларації не заповнюється, а правильні значення сум авансових внесків при виплаті дивідендів, що мали бути сплачені за результатами звітних (податкових) періодів, зазначаються в такій уточнюючій Декларації (рядки 20 АВ, 21, 22) та додатку АВ (рядок 06) до неї. На підставі порівняння податкового зобов'язання у рядку 22 Декларації та Декларації, яка уточнюється, визначаються суми збільшення податкового зобов'язання з авансового внеску при виплаті дивідендів, пені та штрафу, які відображаються у частині «Виправлення помилок» (рядки 27, 29, 30) Декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Помилка з дивідендного авансового внеску

Якщо дивіденди виплачуються лише фізособам – чи треба заповнювати додаток АВ?

Так. При виплаті дивідендів фізичним особам авансовий внесок з податку на прибуток не справляється, тому заповнюючи додаток АВ до рядка 20 АВ Податкової декларації з податку на прибуток підприємств платник податку відображає суму дивідендів, виплачену фізичним особам, у рядку 1.1 та у рядку 1 Додатка АВ до Декларації. Інші рядки Додатка АВ до Декларації не заповнюються, незалежно від того перевищує чи ні сума таких дивідендів значення об'єкта оподаткування податком на прибуток підприємств за відповідний податковий (звітний) рік.

Поряд з цим, у разі якщо платник податку має здійснити розрахунок авансового внеску з податку на прибуток, то сума дивідендів, виплачена фізичним особам, враховується ним при обчисленні показників рядків 4 та 5 Додатка АВ до Декларації.

Помилки, виявлені податківцями

Чи відобразити в декларації суми донарахованого податку за результатами перевірки податківців?

Якщо це донарахування за минулі роки – то в поточній декларації це ніяк не відобразиться.

Якщо ж перевірятимуть поточний період – наприклад, 1 квартал 2021 р., то ще раз проводити виправлення не потрібно, але в рядку 18 у декларації за півріччя 2021 р. відобразите уже уточнену суму.

«Вісник. Офіційно про податки» 2018, № 8

«З метою уникнення подвійного нарахування податку на прибуток за декларацією, в якій для визначення фінансового результату до оподаткування було враховано результати документальної перевірки, рекомендовано у р. 18 декларації за звітний (податковий) період поточного року врахувати суму донарахованого за результатами документальної перевірки податкового зобов'язання з податку на прибуток у частині суми основного податку за звітний (податковий) період поточного року (без урахування штрафних (фінансових) санкцій), збільшивши на цю суму показник, який був відображений у р. 17 декларації за попередній звітний (податковий) період поточного звітного року.

Разом з декларацією рекомендовано подати доповнення до неї, складене за довільною формою, з поясненнями складових для розрахунку відповідних показників декларації та зазначенням суми донарахованого за результатами документальної перевірки податку на прибуток (основної суми податку) за звітний (податковий) період поточного року, вказавши про цей факт у спеціально відведеному місці в декларації».

Помилки, виявлені податківцями

Як заповнити поточну декларацію після виявлених помилок податківцями в результаті перевірки?

ЗІР 102.20.02

Питання

Який порядок відображення в Податковій декларації з податку на прибуток підприємств **результатів документальної перевірки**, якою встановлено невірно визначені суми доходів, витрат, амортизаційних відрахувань за даними бухгалтерського обліку, від'ємного значення об'єкта оподаткування за минулі звітні (податкові) роки, та виправлення помилок у фінансовій звітності за результатами такої **перевірки**?

Відповідь

Коротка:

У разі виявлення за результатами **документальної перевірки** невірно визначених сум доходів, витрат та амортизаційних відрахувань за даними бухгалтерського обліку, що вплинули на визначення об'єкта оподаткування, та відповідно контролюючим органом збільшені/зменшені податкові зобов'язання, то узгоджені суми податкових зобов'язань автоматично нараховуються в інтегрованій картці платника податку. Проведення самостійних виправлень відповідно до ст. 50 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) збільшених/зменшених податкових зобов'язань з податку на прибуток за період, що перевірявся, не здійснюється.

Якщо за результатами **документальної перевірки** збільшені/зменшені суми від'ємного значення об'єкта оподаткування з податку на прибуток за минулі звітні (податкові) роки, то коригування фінансового результату до оподаткування за звітний період, що був охоплений перевіркою, не здійснюється, а від'ємне значення підлягає виправленню платником податків у показниках Податкової декларації з податку на прибуток підприємств (далі – Декларація) в наступному звітному (податковому) періоді.

При цьому, подається доповнення до Декларації, передбачене п. 46.4 ст. 46 розд. II ПКУ, з відповідним поясненням та зазначенням відповідних сум від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих звітних років, вказавши про цей факт у спеціально відведеному місці в Декларації.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Помилки, виявлені податківцями

Контролери за результатами перевірки донараховували податкові зобов'язання з податку на прибуток через помилку в декларації. Підприємство на суму донарахування та штрафу отримало податкове повідомлення-рішення. Як заповнити декларацію – з урахуванням помилки, яку виявили контролери чи без.

Якщо помилка поточного року, то в декларації після виявлення помилки відображаються правильні данні. Але при цьому і в рядку 18 (податок на прибуток попереднього звітного періоду поточного року) показують суму з урахуванням уточнень контролерів. Це пояснюється наростаючим підсумком при заповненні декларації.

Якщо ж помилка попереднього року/років, то при заповненні декларації вона не враховується. Єдине, якщо така помилка вплинула на наступний рік/роки, відповідно підприємство може самостійно позбутися помилки цих років допоки контролери їх не перевіряли. Скажімо, через помилку, яку виявили контролери, було неправильно розраховано 4-відсотковий ліміт для різниці за подарунками неприбутківцям і ця помилка вплинула на поточний період. Його контролери не перевіряли, тож безсумнівно, що варто позбутися помилки поточного періоду

Відповідальність

Відповідальність у разі невиправлення помилки.

Нові штрафи-2021.

«Карантинні» послаблення.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Відповідальність за неподання несвоєчасне подання декларації

Відповідальність за неподання/несвоєчасне подання декларації	Штраф
Адміністративна відповідальність – штраф для посадових осіб <i>ст. 163¹ КУпАП</i>	від 85 до 170 грн
	повторне протягом року від 170 до 255 грн
Фінансова відповідальність – штраф для підприємства <i>п. 120.1 ПКУ</i>	340 грн
	повторне протягом року

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Відповідальність за заниження податку на прибуток

Виявлено податківцями

п. 123.1 ПКУ

- **10%** - від суми заниження
- **25%** - у разі наявності умислу;
- **50%** - якщо повторно протягом 1095 днів у разі наявності умислу

пп. пп. 129.1.1, 129.1.2, п. 129.4 ПКУ

пеня з першого робочого дня після граничної дати сплати – 120% облікової ставки

Самостійно виправлено

п. 50.1 ПКУ

- **3%** від суми заниження – у разі виправлення уточнюючою декларацією
- **5%** від суми заниження – у разі виправлення поточною декларацією

пп. 129.1.3, п. 129.4 ПКУ

пеня з 91 календарного дня після граничної дати сплати – 100% облікової ставки

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Відповідальність за несвоєчасну сплату узгодженого податку на прибуток

Штраф за несвоєчасну сплату податку

п. 124.1 ПКУ

затримка \leq 30 к. д.

5%

погашеної суми податкового боргу

затримка $>$ 30 к. д.

10%

погашеної суми податкового боргу

3 01.01.2021 р. якщо умисно, штраф:

- **25%** від суми несплаченого (несвоєчасно сплаченого) грошового зобов'язання,
- **50%** - якщо повторно протягом 1095 днів умисно не сплачено, **або якщо прострочення більше ніж 90 днів.**

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Відповідальність за заниження податку з доходів нерезидентів

Ненарахування та/або неутримання, та/або несплата (неперерахування), та/або нарахування, сплата (перерахування) не в повному обсязі податків платником податків, у тому числі податковим агентом, до або під час виплати доходу на користь нерезидента або іншого платника податків, а також нерезидентом, на якого покладено обов'язок сплачувати податок у порядку, встановленому розділом III цього Кодексу,

п. 125¹.1 ПКУ

10%	25%	50%	75%
за незумисне порушення	за ті самі дії, вчинені УМИСНО	за ті самі дії, вчинені УМИСНО протягом 1095 днів повторно	за ті самі дії, вчинені УМИСНО протягом 1095 днів втретє і

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Вина у вчиненні правопорушення

ст. 109 ПКУ у редакції з 01.01.2021 р.

109.1. Податковим правопорушенням є протиправне, винне (у випадках, прямо передбачених цим Кодексом) діяння (дія чи бездіяльність) платника податку (в тому числі осіб, прирівняних до нього), контролюючих органів та/або їх посадових (службових) осіб, інших суб'єктів у випадках, прямо передбачених цим Кодексом.

109.3. У випадках, визначених пунктом 119.3 статті 119, пунктами 123.2 - 123.5 статті 123, пунктами 124.2 124.3 статті 124, пунктами 125¹.2 - 125¹.4 статті 125¹ цього Кодексу, необхідною умовою притягнення особи до фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення є встановлення контролюючими органами вини особи.

ст. 112 ПКУ у редакції з 01.01.2021 р.

112.1. Особа може бути притягнута до фінансової відповідальності за вчинення податкового правопорушення за умови наявності в її діянні (дії або бездіяльності) вини, крім випадків, передбачених цим Кодексом.

Особа вважається винною у вчиненні правопорушення, якщо буде встановлено, що вона мала можливість для дотримання правил та норм, за порушення яких цим Кодексом передбачена відповідальність, проте не вжила достатніх заходів щодо їх дотримання.

Вжиті платником податків заходи щодо дотримання правил та норм податкового законодавства вважаються достатніми, якщо контролюючий орган не доведе, що, вчиняючи певні дії або допускаючи бездіяльність, за які передбачена відповідальність, платник податків діяв нерозумно, недобросовісно та без належної обачності.

У разі якщо контролюючий орган не доведе, що платник податків мав можливість для дотримання правил та норм, за порушення яких цим Кодексом передбачена відповідальність, проте не вжив достатніх заходів щодо їх дотримання, платник податків не може бути притягнутий до відповідальності за таке порушення.

Положення цього пункту застосовуються виключно в разі, якщо умовою притягнення до фінансової відповідальності за податкове правопорушення є наявність вини платника податків.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Умисел

Ст. 109 ПКУ у редакції з 01.01.2021 р.

Діяння вважаються вчиненими умисно, якщо існують доведені контролюючим органом обставини, які свідчать, що платник податків удавано, цілеспрямовано створив умови, які не можуть мати іншої мети, крім як невиконання або неналежне виконання вимог, установлених цим Кодексом та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

п. 113.6 ПКУ у редакції з 01.01.2021 р.

У разі наявності хоча б однієї обставини, що пом'якшує відповідальність (див. ст. 1121 ПКУ), розмір штрафу становить 50 % від розміру, встановленого відповідною статтею ПКУ.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Карантинні послаблення

п. 52¹ підрозділу 10 р. ХХ ПКУ

За порушення податкового законодавства, **вчинені протягом періоду з 1 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину**, встановленого КМУ на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), **штрафні санкції не застосовуються,**

крім санкцій за:

- порушення вимог до договорів довгострокового страхування життя чи договорів страхування в межах недержавного пенсійного забезпечення, зокрема страхування додаткової пенсії;
- відчуження майна, що перебуває у податковій заставі, без згоди контролюючого органу;
- порушення вимог законодавства в частині:
 - обліку, виробництва, зберігання та транспортування пального, спирту етилового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів;
 - цільового використання пального, спирту етилового платниками податків;
 - обладнання акцизних складів витратомірами-лічильниками та/або рівномірами-лічильниками;
 - здійснення функцій, визначених законодавством у сфері виробництва і обігу спирту, алкогольних напоїв та тютюнових виробів, пального;
 - здійснення суб'єктами господарювання операцій з реалізації пального або спирту етилового без реєстрації таких суб'єктів платниками акцизного податку;
 - порушення нарахування, декларування та сплати податку на додану вартість, акцизного податку, рентної плати.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Карантинні послаблення

п. 52¹ підрозділу 10 р. ХХ ПКУ

Протягом періоду з 1 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого КМУ на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), **платникам податків не нараховується пеня**, а нарахована, але не сплачена за цей період пеня підлягає списанню.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Карантинні послаблення

ЗІР 132.01

Питання

Чи застосовуються штрафні санкції, передбачені п. 120.1 ст. 120 ПКУ, за неподання або несвоєчасне подання платниками податків податкової звітності за податкові (звітні) періоди, граничні терміни подання яких припадали на період проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)?

Відповідь

Коротка:

До платників податків, які протягом періоду з 01 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19), подавали податкову звітність (крім податку на додану вартість, акцизного податку, рентної плати) за податкові (звітні) періоди, граничні терміни подання яких припадали на цей період, але після граничного терміну подання, штрафні санкції, передбачені п. 120.1 ст. 120 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) не застосовуються.

Крім того, в період з 01 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на всій території України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19) не застосовуються штрафні санкції, передбачені п. 120.1 ст. 120 ПКУ у разі неподання платниками податків податкової звітності (крім податку на додану вартість, акцизного податку, рентної плати) за податкові (звітні) періоди, граничні терміни подання яких припадали на цей період.

У разі неподання або несвоєчасного подання в період карантину податкової звітності з податку на додану вартість, акцизного податку, рентної плати до платників податків застосовуються штрафні санкції передбачені п. 120.1 ст. 120 ПКУ.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Карантинні послаблення

ЗІР 132.01

Питання

Чи нараховуються штрафні санкції та пеня на суму заниженого податкового зобов'язання, якщо самостійне виправлення помилок, виявлених у податкових деклараціях за звітні (податкові) періоди минулих років (у т. ч. за 2019 рік), здійснюється протягом періоду проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)?

Відповідь

Коротка:

У разі самостійного виправлення помилок, виявлених у податкових деклараціях за звітні (податкові) періоди минулих років (у т. ч. за 2019 рік), протягом періоду проведення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) (з 01 березня 2020 року по останній календарний день місяця (включно), в якому завершується дія карантину) платник податку на суму заниженого податкового зобов'язання повинен нарахувати штрафні санкції, передбачені п. 50.1 ст. 50 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), та пеню відповідно до п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ за період після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати грошового зобов'язання по податковим деклараціям за звітні (податкові) періоди минулих років, у яких самостійно виявлені помилки, до 01 березня 2020 року.

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

uteka.ua

Ваші запитання

**Безпомилкової
роботи!**